

ПАГОНЯ

ЗАСНАВАНА ў 1920 г

ВЫХОДЗІЦЬ ПА ПЯТНІЦАХ

ГРАМАДЗКА-

ПАЛІТЫЧНАЯ

ГАЗЕТА

№ 19 (166)

8 — 16 траўня 1996

Кошт свабодны

Трэцяга траўня адбылася 28 сесія Гарадзенскага гарадскога Савету дэпутатаў 21 склікання. Як вядома, новы склад дэпутатаў Горадня ўе абрала, таму Вярхоўным Саветам працягнуты паўнамоцтвы "старога".

На працягу аднаго дня былі разгледжаны і зацверджаныя прагнозы эканамічнага і сацыяльнага развіцця, бюджэт, праграмы "Здароўе" і прыватызацыі на 1996 год.

УВЕРХ ПА ЛЕСЬВІЦЫ, ЯКАЯ ВЯДЗЕ ЎНІЗ

● ХАРЧОВЫХ ТАВАРАў
БУДЗЕМ ВЫРАБЛЯЦЬ
МЕНШ НА 0,9%.

● 7,9 ТЫСЯЧЫ ЧАЛАВЕК
НА КАНЕЦ ГОДУ ЗАСТАНЕЦА
БЯЗ ПРАЦЫ.

● АЛКАГОЛЬНЫХ
НАПОЯў ПЛАНУЕЦА
ВЫРАБІЦЬ НА 34,7%
БОЛЬШ.

Тэмп росту прамысловай вытворчасці Горадні склаў 100,1% (у мінулым годзе 108,2%). Невялікі рост прагназуецца на прадпрыемствах хімічнай прамысловасці, машынабудавання, электраэнергетыкі. Аб'ём тавараў народнага спажывання ў параўнанні з мінулым годам склаў 100,6%. Але харчовых тавараў будзем вырабляць менш на 0,9%, а нехарчовых - на 3,8%. Затое алкагольных напояў плануецца вырабіць на 34,7% больш.

Пры агульнай колькасці працаздольнага насельніцтва ў 188 тысяч 900 чалавек, на рынку працы чакаецца 33,2 тысячы. З іх 16,7 тысячы ўладкуецца самастойна, а 16 з паловай тысяч зьвернецца па дапамогу ў службу занятасці. Аднак ня ўсе яе атрымаюць - 7,9 тысячы чалавек на канец году застанеца без працы (для параўнання: на 1 красавіка ўжо было 7300 беспрацоўных).

У бліжэйшы час плануецца завяршыць рэарганізацыю гархарчгандля (да гэтага, як вядома, ліквідаваны гарпрамгандаль). Большай частцы крамаў прадстаўлены правы юрыдычнай асобы. На базе Ленінскага і Кастрычніцкага трэста сталовых і рэстаранаў, а таксама трэста гасцінічнай гаспадаркі плануецца ўтварыць адкрытыя акцыянерныя суполкі. "Гарпрадгараднінгандаль" пераўтвораць у аграфірму з удзелам калгасаў вобласці.

Плануецца пабудаваньне 1520 кватэр (у 1995-м - 657). Сувязісты парадуюць новай АТС на 5000 нумароў, якая заменіць АТС-45 (цэнтральная частка горада) і павялічыць ёмістасць тэлефоннай сеткі на 2000 нумароў. А вось транспартнікі не радуюць нават планами. Найгоршая сітуацыя ў авіяатрадзе, дзе прагназуюць амаль на чвэрць менш адправіць пасажыраў і грузаў, чым у мінулым годзе.

Бюджэт, які быў запланаваны па даходах і расходах у суме 423 мільярда 794 мільёны рублёў, выклікаў спрэчку. Дэпутатаў абурала, што пры мізэрнасці сумы, якой ледзьве хапае толькі на выплату заробку "бюджэтыкам", 90% асноўных падаткавых паступленняў збірае вобласць і Менск. А пасля частка гэтых грошай вяртаецца ў выглядзе датацый (55,2 мільярда рублёў)! Былі нават прапановы не зацвярджаць бюджэт, аднак яны разбіліся аб "жалезны" аргумент, што ў такім выпадку гарадзенцы атрымаюць яшчэ меншую суму.

Не ўдалося дэпутатам і пераразмеркаваць сродкі "унутры" бюджэту. Дэпутат Іосіф Палубок, які вельмі жорстка паставіў пытаньне аб заканчэнні будаўніцтва дзіцячай паліклінікі ў Прынёманскім, нягледзячы на ​​славесную падтрымку часткі сваіх калег, вымушаны быў канстатаваць пасля сесіі, што, на-ранейшаму рашэнні зьяўляюцца простым прыняццем да ведама таго, што "спускаюць" зверху. Пры гэтым улічваюцца інтарэсы кога заўгодна, толькі ня тых людзей, якія дэлегавалі дэпутатаў на "дзяржаўную дзейнасць".

І сапраўды, тая ж дзіцячая паліклініка на працягу ўжо 5 гадоў ходзіць у пазышках. Затое знаходзяцца грошы на будаўніцтва пансіянату абласной бальніцы, які, па сьцьвярджэнню некаторых дэпутатаў, "прабівае" адна высокапастаўленая асоба. Атрымліваюцца, што ня скончыўшы старое, бярэмся будаваць новае.

Згодна з зацверджанай дэпутатамі праграмай прыватызацыі, больш 50 аб'ектаў камунальнай уласнасці памяняюць у 1996-м годзе форму уласнасці. Транспартны збор павялічаны з аднаго да трох працэнтаў ад фонду зарплат з усіх суб'ектаў гаспадарання. Адначасова, з васьмі да пяці працэнтаў зніжана стаўка адлічэнняў у пазабюджэтны фонд на ўтрыманьне дзіцячых садкоў.

М.ТУРАВЕЦ.

ГУЛЯЙ НАРОД!

СВЯТКУЙ РЭФЕРЭНДУМ!

7 траўня на адрас усіх выканкамаў паступіла тэлеграма ад прэзідэнта А.Лукашэнка аб устанавленні і святкаванні 12 траўня Дня дзяржаўнага сьцяга і герба. Загадана ў гэты дзень у самастойна вызначаны час урачыста падняць сьцягі і правесці масавыя гуляньні, канцэрты і г.д. У вайсковых частках павінны адбыцца сходы і мітынгі.

С.С.

ЛАВІЦЬ ЖУЛІКАЎ

БУДЗЕ НАРОДНАЕ "АПАЛЧЭНЬНЕ"
7 траўня на вуліцах Горадні зьявілася новая народная дружина - "Ветэранскі патруль". У склад гэтага народнага "аполчэння" увайшлі выключна людзі пенсійнага ўзросту. Для новых дружнынікаў спецыяльна падрыхтаваны пасведчанні і паяскі, на якіх красуецца надпіс "Ветэранскі патруль".

На мэце дружны барацьба і выкрыццё разнастайных жулікаў, п'яніц і злачынцаў.

Што ж, можа дзякуючы такім "ахоўнікам" гарадзенцы змогуць спаць спакойна.

Г.В.

"МАЛЬБАРА"

ВІНШУЕ ВЕТЕРАНАЎ

Перамога, выкаваная ў неверагодна цяжкіх бітвах з нацызмам усімі народамі былога СССР, вызваліла ад фашысцкай навалы ня толькі Эўропу, але ўвесь сьвет. Гэта была Перамога ўсіх нашых людзей: рабочых і сялян, інжынераў і ўрачоў, настаўнікаў і дзяцей. Гэта была Перамога тых, хто дайшоў да Берліна, Прагі і Вены, і тых, хто загінуў на землях Польшчы, Прыбалтыкі, Балканаў.

Народы Захаду здолелі скарыстаць Перамогу ў мэтах забеспячэння матэрыяльнага дабрабыту, эканамічнага росквіту і ўтаймавання рэваншызму. Народы Усходняй Эўропы нічога гэтага не атрымалі. Наадварот, іх правадыры, павярнушы ва ўласную бязграшнасць, адплацілі сваім народам чорнай няудзячнасцю.

Ужо вясной 1945 году Сталін загадаў камандуючым франтамі

МАЛАДЫЯ КАМПАЗИТАРЫ САБРАЛІСЯ Ў ГОРАДНІ

3 5 па 8 траўня ў Горадні праходзіў IV Міжнародны фестываль маладых кампазітараў "Надзея-96". Для ўдзелу ў фестывалі з'ехаліся 65 маладых талентаў з Расеі, Украіны, Беларусі прадстаўлены кампазітарамі з Менску, Брэста, Маладэчна, Ліды, Слоніма, Зэльвы і іншых гарадоў. Яны паказалі творы ў розных жанрах, у тым ліку 5 балетаў, харавыя творы. У журы вядомыя музыканты Т.Чудава, В.Кузняцоў, старшыня журы - В.Карэнікаў.

Заклучны канцэрт і ўзнагароды лаўрэатам адбыліся 8 траўня ў 11 гадзін у памяшканні тэатру лялек.

С.С.

"ЛЯГЛІ"... ПАД "ДЫНАМА-93"

КОЛЬКІ МОЖНА ЗДЕКВАЦА З ЗАЎЗЯТАРАЎ "НЁМАНА"

У чацвёртым туры чэмпіянату краіны па футболе "майстры" з гарадзенскага "Нёману" паслухмяна "ляглі" пад "Дынама-93" (0:3). Колькі можна чыніць зьдзек з заўзятараў клуба, колькі можна ганьбіць Горадню? І хто адкажа за тое, што футбол у абласным цэнтры развальваецца на вачах. Непатапляльныя чыноўнікі з спарткамітэту пакуль маўчаць. Між тым адна каманда горада ("Хімвалакно") ужо спыніла сваё існаваньне, "Кардан Флаерс" трымаецца толькі дзякуючы бязмежнаму энтузіязму ветэранаў, а "Нёман" уяўляе сабой сёння набор выпівакаў і абыхавых людзей.

Лідзкі "Абунтнік" крыху спатоліў ачковы голад, разыйшоўшыся мірна ў Рэчыцы з "Ведрычам" (0:0).

Х.КАМЕНСКИ.

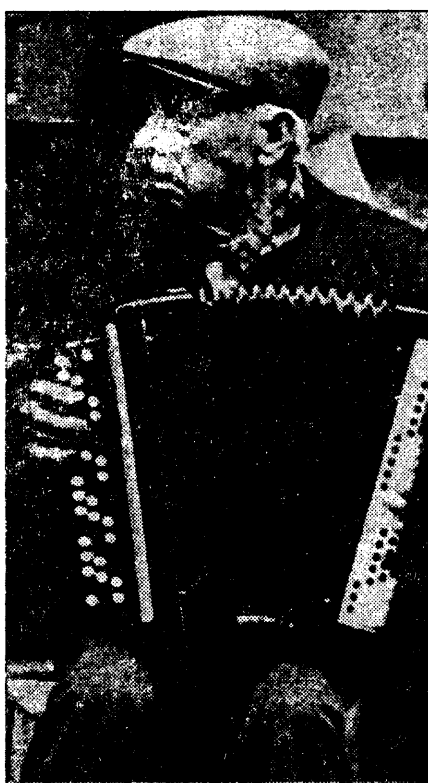
Скрадзеная Перамога

стварыць лагеры для разьмяшчэння ваеннапалонных, якіх вызвалілі з нямецкіх канцлагераў, умяшчальнасцю да 1 млн. чалавек. Гэтых няшчасных пазбавілі перамогі і адправілі рубіць паўночныя лясы.

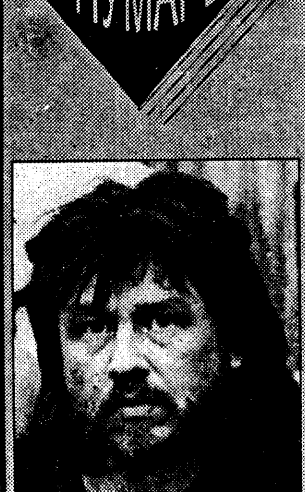
Астатніх адгарадзілі ад цывілізацыі калючым дротам. За дротам і гібелі ветэраны дзесяцігоддзямі. Камуністычныя правадыры ўкраі Перамогу ў народ. І сёння былыя байцы, якія прынеслі свабоду тым жа немцам, вымушаны прымаць ад іх падачкі ў выглядзе гуманітарнай дапамогі і чакаць спаўнення абяцанак фінансавых ін'екцый. Нават вінуе ветэранаў на шчытах ад "Мальбара".

Аднак сённяшнія ўлады мзучаць пра турботы ветэранаў і нацкоўваюць іх на моладзь і патрыётаў Бацькаўшчыны. У добрых старых традыцыях ізноў крадуць чужую Перамогу.

М.СТАРЫ.

У НУМАРЫ:

НА ТРОХ КІТАХ...

Сустрэча з пакуль адзіным на Гарадзеншчыне сапраўдным членам Беларускай Акадэміі выяўленчага мастацтва скульптарам Уладзімірам Панцялевым.

СПРАВА ПА ІСКУ

былога дырэктара рэстарана "Вілія" В.М.Ханітоўскай аб аднаўленьні на працы разгледжана ў судзе аж у чацвёрты раз!

ПЯРУНАДВОА

у стасунках улады і народу... І гэе мэта накіраванне разбурэнне міліцыі і не пераарыентацыя на вулічна-дрымавы стыль дзеяння.

● ТБК, Астанкіна, РТР, С. - Пецярбург, НТБ, Польшча-1, Польшча-2.

10 — 16 траўня 1996 г.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

2

ЧАГО ХОЧАМ МЫ, КАРЭННАЯ НАЦЫЯ БЕЛАРУСІ?

Прэм'ер Расей В.Чарнамырэдзін пасля падпісаньня дагавору аб “аб’яднаньні” Беларусі з Расеяй сказаў наступнае: “Вместе мы переживём любую беду”. Колькі ж бед мы перажылі па ініцыятыве Расей ў XX стагоддзі?

1914 г. - вайна Расей з Нямецчынай на тэрыторыі Беларусі. Брэсцкі мір - акупацыя Беларусі Нямецчынай. Вайна Расей з Польшчай, падзел Беларусі на Заходнюю і Усходнюю. 1929 г. - калектывізацыя. 30-я гады - зьнішчэньне Беларускай інтэлігенцыі. 1937 - 1940 г. - Курапаты. 1939 г. - Віленскі край адыходзіць Летуве. 1941 - 1945 г. - II Сусьветная вайна на тэрыторыі Беларусі, загінула 2,5 млн. карэнных жыхароў. 1945 г. - беластоцкі край маскалі абмянялі на Кёнігсберг.

1991 г. - мы разышліся па сваіх дзяржавах. Расея тут жа ўляпалася ў новую бяду - вайну з Чачнёй. А мы жывем у сваёй дзяржаве хоць бедна, але мірна. У нас не страляюць. У нас кепскі ўрад, нікуды ня годныя начальнікі, мы памяркоўныя, талерантныя, апазіцыя наша - злосныя нацыяналісты, а Зянон Пазьняк лысы, але ў нас не страляюць.

А Расея ізноў хоча ўзяць рэванш у Гісторыі.

А чаго хочам мы, беларусы? Мы ня хочам

НЯЎЖО Ў ПОСАХАВА ДЗЬВЕ СЯМ’І?

У “Свабодзе” была надрукавана інфармацыя пра тое, як прэзідэнцкі дарадца Сяргей Посахаў паскардзіўся карэспандэнту, што не атрымаў яшчэ кватэры ў Менску і вымушаны жыць у інтарнаце з сям’ёй. “ПАГОНЯ” мае звесткі, што жонка Сяргея Аляксандравіча жыве ў прыватызаванай Посахавымі кватэры ў Горадні. З якой жа тады сям’ёй можа жыць галава сям’і у Менску?

ЮРЫ ЗАХАРАНКА БОЛЕЙ НЕ МІНІСТР

Вярхоўны Савет на паседжаньні 4 траўня вызваліў Ю.Захаранку ад пасады міністра ўнутраных спраў і зацьвердзіў міністрам В.Агальца. Захаранка спрабаваў данесьці да дэпутатаў сваё адчуваньне небясьпекі, звязанае з Масавым і безсаромным парушэньнем законнасьці з боку выканаўчай улады. Аднак разьлічваць на спачуваньне камуна-аграрыяў - толькі марнаваць час. На Захаранку выкарысталі той жа набор метадаў, які і на Шушкевічу: крадзёж “цэвікоў”, абвінавачваньні ў няўменьні працаваць і выкрыцьцё нейкіх антысацыяльных памкненьняў, якімі нібыта апантаты былы міністр.

Параза Захаранкі была абумоўлена тым, што ён мае дастаткова годнасьці, каб ня пэцкацца ў брудзе “самай чэснай каманды”. У той жа час ягоны сьветапогляд уяўляе самабытную мешаніну ідэй сацыяльнай справядлівасьці і змовы ворагаў супраць народу. З такім характарам можна знайсці сяброў сярод операў крымінальнага вышуку, але не сярод палітыкаў, бізнэсмэнаў альбо прафэсійных слуг народу. Нешта падобнае здарылася з панам Б.Казаньнікам, калі таго Ельцын зрабіў Генеральным пракурорам Расей. Казаньнік, праўда, пасля двух месяцаў зьбёг па ўласнай волі. Сумленнасьць абодвух не выклікае сумненьняў, але хто з іх больш наіўны, сказаць цяжка.

Самы непасрэдны ўплыў адстаўка Захаранкі мае перш за ўсё на лёс старшыні Канстытуцыйнага Суду В.Ціхіні. Ён апошні, хто стварае рубж на шляху ў дрыгву прававога бязьмежжа. Ціхіню чакаюць непрыемнасьці, але якія - прадказаньне немагчыма.

ЗВАРОТ ДА ГЕНЕРАЛЬНАГА ПРАКУРОРА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Мы, сябры гістарычна-культурнага таварыства “Паходня” (г.Горадні) выказваем глыбокае абурэньне дзеяньнямі праваахоўных органаў у адносінах да ўдзельнікаў “Чарнобыльскага шляху-96”. Па нашаму перакананьню дзеяньні прадстаўнікоў улады вызначыліся непатрэбнай агрэсіўнасьцю і жорсткасьцю і абразілі пачуцьці людзей у гадавіну Чарнобыльскай катастрофы.

Затрыманьне шэрагу вядомых грамадзкіх дзеячаў, перашкоды ім у атрыманьні адваката мы разумеем як спробу ціску на палітычную апазіцыю, не сумяшчальную са статусам прававой дзяржавы.

Адказнасьць за праявы гвалту ў час “Чарнобыльскага шляху” ляжыць, па нашых перакананьнях, на тых, хто стварыў перашкоды для свабоднага выказваньня людзьмі іхніх пачуцьцяў і думак у дзень агульнанароднага смутку.

М.Таранда, А.Жукоўскі, усяго больш за 20 подпісаў.

быць Вялікімі! Мы хочам быць эўрапейцамі: культурнымі, адукаванымі, цывілізаванымі. Мы хочам вучыцца цывілізацыі ў Парыжы, Берліне, Варшаве, Празе, Лондане, Вене, Браціславе і другіх эўрапейскіх гарадах і краінах.

Мы сталіліся ад усяго рускага: ад рускага хамства, рускага мату, рускай водкі, рускіх рэвалюцый, рускіх супярэчнасьцяў, рускіх утопій, рускіх камісараў, рускай цензуры, рускіх тэхналогій, рускіх лукашэнкаў. Мы сталіліся ад рускай балбатні, ад рускай гісторыі і рускай літаратуры, ад рускай дыктатуры і рускай дэмакратыі. Мы сталіліся ад “старэйшага брата”. Нас, беларусаў, проста ванітуе ад такога “сваяка”.

Руская экспансія за апошнія сто гадоў высмактала нашы жыцьцёвыя сілы. Нас усяго 10 мільёнаў, за 50 гадоў пасля вайны мы не перавысілі сваю даваенную колькасьць.

Мы хочам жыць самі. Няхай бедна, але ціха, спакойна, утульна! Упарта працаваць і вучыцца цывілізацыі ў па-сапраўднаму цывілізаваных народаў.

Мы хочам Незалежнасьці! Жыцьцё нашых дзядоў, нашых бацькоў і наша жыцьцё прайшло марна. Але мы хочам будучага для нашых дзяцей і ўнукаў. І таму мы за Незалежнасьць! За сваю дзяржаву Беларусь!

Нам не патрэбна хунта расейскіх халудёў. Мы памятаем словы Каліноўскага: “...тады толькі заживем шчасьліва, калі над табой маскала ўжо ня будзе”.

Будзем жа жвірам у падшыпніках рускай машыны.

Кастусь ТРАВЕНЬ.

Зараз вельмі модна спасылацца на краіны Захаду, якія інтэгруюцца. Апошні раз гэта спасылка была выкарыстана міністрам замежных спраў Беларусі, спадаром У.Сянько ў гутарцы з карэспандэнтам газеты “Звязда” (гл. “Звязда” за 20.04.96 г.). Нават адукаваны чалавек, які правільна сказаў, чаму Польшча шукае абароны ад рускіх у абдымах НАТА, не сказаў праўду аб тым, чаму інтэграцыя заходніх краін магчымая, а ў выпадку Беларусі і Расейі можа быць толькі паглынаньне большым (“старэйшым”) братам меншага (“малодшага”).

Там інтэграцыя рэальная, бо немцы паважаюць французскую культуру і мову, і наадварот. Прэзідэнт Францыі не гаворыць на мове суседняй дзяржавы, выказваючы непавагу да роднай мовы. Вось калі б немцы пасля перамогі ў франка-прускай вайне пратрымалі Францыю пад акупацыяй да 1991г., забараняючы вывучэньне французкай мовы і адкрываючы выключна нямецкія школы, з інтэграцыяй Нямецчыны з Францыяй былі б вялікія цяжкасьці, пакуль французкая нацыя не адраділа б сваю мову і культуру.

Раней чым аб’ядноўвацца, трэба разьдзяліцца і аднавіць сваё. Толькі ў такім выпадку інтэграцыя можа быць раўнапраўнай. Калі аб’ядноўваецца нацыя аслабеўшая (не па

сваёй віне) з моцнай, нават шавіністычнай, дык ніякага раўнапраўя быць ня можа.

Мацнейшы эканамічна, больш сьвядомы нацыянальна проста праглыне свайго “малодшага” брата. Дзеля ўладаньня стратэгічнай прастораю братоў ня толькі праглыналі, але і забівалі.

Заходнія дзяржавы маюць амаль аднолькавы эканамічны патэнцыял, моцную нацыянальную сьвядомасьць. Паспрабуй сказаць нешта дрэннае аб каланіяльнай Англіі і паглядзіш, ці хто ўратуе ад бойкі. А нам сотні гадоў хлусілі, што нас заваявалі літоўскія феадалы. У выніку, шмат хто паверыў у сваю ніжэйшасьць, не задумваючыся нават, чаму ВКЛ арганізавалася на Наваградчыне не сярод жмудзінаў, а сярод славян, называўшых сябе ліцьвінамі, а пасля, мо дзеля добрых адносін з рускімі, - беларусамі.

Англія з Францыяй ваявалі з сабой у апошні раз мабыць пры Напалеоне Банапарце. Ды нешта Англія не сьпяшаецца з інтэграцыяй, як А.Лукашэнка, за пару месяцаў. А нас заваёўвалі і 200 і 60 гадоў таму. Сьвядомых беларусаў павывозілі ў Сібір, а сюды панаслалі няведама каго, і яны зараз камандуюць, як нам жыць.

А.БАХАНЧЫК.

СВАБОДА ПЕРАМОЖА НАСІЛЬЛЕ

1 траўня перад Генеральным Консульствам Рэспублікі Беларусь у Беластоку быў арганізаваны пікет супраць парушэньня грамадзянскіх праў у Беларусі. Присутнічала 50 чалавек. Пікет узначальваў пасол Сейму ад Уніі Працы пан Артур Смулко і дзеяч Беларускага Дэмакратычнага аб’яднаньня Алег Латышонак. Удзельнікі скандзіравалі “Жыве Беларусь”, “Спыніць рэпрэсіі” і “Вольная Беларусь”.

А.Смулко і А.Латышонак прапанавалі зварот, які падпісаўся прысутнымі. Вось яго тэкст:

“Свабода пераможа насільле.

Мы, ніжэйпадпісаныя ўдзельнікі пікету каля Консульства Рэспублікі Беларусь, выказваем рашучы пратэст супраць жорсткіх дзеяньняў уладаў Беларусі, ужытых да мірных дэманстрантаў у Менску. Варварскія дзеяньні міліцыі да дзяцей, моладзі, жанчын, апазіцыйных палітыкаў будзяць у нас найгоршыя асацыяцыі. Такі спосаб вырашэньня ўнутраных праблемаў супярэчыць дэмакратыі, грамадзянскім правам і нормам цывілізаванага грамадства. Толькі ўлада слабых б’е сваіх грамадзян. Патрабуем скончыць прасьледаваньні і вызваліць незаконна арыштаваных. Верым, што насільле прайграе свабодзе”.

У бліжэйшыя дні гэты зварот адкрыты да падпісаньня. Па заканчэньню пікету быў спалены партрэт Прэзідэнта Беларусі. За пікетам назіралі каля 10 паліцыянтаў і рэпарцёраў. З Консульства да пікетчыкаў ніхто ня выйшаў.

Алег КАТЫНЬСКІ.

НІКОЛІ БОЛЕЙ СССР!

Ня толькі ў Беларусі людзі пратэстуюць супраць зьнішчэньня незалежнасьці нашай краіны. У Лондане адбылося пікетаваньне Беларускага пасольства. Жыхарам ангельскай сталіцы, для тлумачэньня, раздавалі ўлёткі наступнага зьместу:

БЕЛАРУСЬ - КРАІНА ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ЧАЛАВЕКА, ЯКІ ХВОРЫ НА МАСКВУ

Мы, беларусы Вялікай Брытаніі і брытанскія сябры беларусаў, выказваем нашу поўную падтрымку ўсім тым, хто ўчора выйшаў на вуліцы сталіцы Менску на дэманстрацыю, для пратэсту супраць саюзу нашай краіны з Расеяй.

Мы пытаем у паста Беларусі:

- Вы бачылі тэкст саюзнага дагавору?
- Хто-небудзь з акружэньня Ельцына і Лукашэнка бачыў тэкст?

- Ці быў да гэтага тэкст у парламентарыяў кожнай краіны?

- Колькі з тых людзей, якія выйшлі на дэманстрацыю ў падтрымку Лукашэнка і саюзу з Расеяй выйшлі па сваёй волі?

Мы зьвяртаемся да парламанту Беларусі, каб ён меў мужнасьць устаць за дэмакратыю.

Мы супраць продажу нашай краіны Юдам Лукашэнкам.

Ніколі болей СССР!

Мы спадзяемся, што грамадства Вялікабрытаніі падтрымае імкненьне народу Беларусі стварыць сапраўды незалежную дэмакратычную дзяржаву ў Эўропе.

Ад рэдакцыі: 4 траўня Вярхоўны Савет ратыфікаваў ганебнае пагадненьне ад 2 красавіка.

Сяргей САМАСЕЙ.

“ДЫПЛАМАТ” ШАРЭЦКІ

4 траўня ў галоўным выпуску навін польскае тэлебачаньне паведаміла, што пад час сесіі Вярхоўнага Савету Беларусі сьпікер парламанту Сямён Шарэцкі згадаў Польшчу, як краіну, якая на працягу стагоддзяў была прыгнятальніцай беларусаў, і толькі пры савецкай уладзе мы пачалі разьвівацца.

Веданьне нашымі кіраўнікамі гісторыі роднага краю на ўзроўні жадлівых казак пра гаротнае жыцьцё беларускага народу да кастрычніцкай рэвалюцыі, ужо нікога не здзіўляе. Але навошта выяўляць сваю неадукаванасьць у парламаньце? Зразумела, што гэтыя выказваньні былі зроблены для таго, каб паказаць свае негатыўныя адносіны да Польшчы. Нашы суседзі гасьцінна прымалі асьвятляліся польскімі СМІ, уплывовыя палітычныя сілы выказалі пратэст супраць парушэньня правоў чалавека і падтрымалі дэмакратычную апазіцыю на Беларусі.

На гэты “дыпламатычны” выбрык беларускага палітыка можна было б не

зьвяртаць увагі, каб яго не зрабіў старшыня Вярхоўнага Савету. Шарэцкі пазбавіў ілюзій тых, хто спадзяваўся на парламант, як на сілу, якая можа спыніць прэзідэнта. Старшыня ВС паказаў, што будзе верна служыць “всенародно избранному”, пакуль Лукашэнка яго не выкарыстае і ня выкіне, як іншых, хто зьбіраўся зрабіць кар’еру каля Рыгоравіча.

У тым самым паведамленьні польскага тэлебачаньня было сказана, што Управа Народнага Фронту назвала словы Шарэцкага абразьлівым як для беларускага, так і для польскага народу. Дзякуючы бязглуздым паводзінам сьпікера, апазіцыя пашырае кола сваіх прыхільнікаў у сьвеце.

Д.КІСЕЛЬ.

АНЕКДОТЫ ПРА ІЛЫЧА

Сядзіць на пяньку Ілчы, есьць “біг-мак”. Прыходзіць галодны падлетак: “Дзядуля, дай адкусіць”.

- Валі адсколь, жабрак няшчасны! - адказаў Ленін. І пшчотна паглядзіў падлетка па галаве.

У Крамлі суботнік. Ілчы з Феліксам Эдмундавічам палезлі запуская куранты на Спаскай вежы. Ленін вазьмі ды й спіхні Дзяржынскага на брук Чырвонай плошчы. Глядзіць правадыр на рэшткі чакіста і расчаравана гаварыць: “А казалі, жалезны Фелікс...”

10 — 16 траўня 1996 г.

3

ГРАМАДЗТВА

КІРАЎНІЦТВА МУС РУБІЦЬ СУК...

Як стала вядома "ПАГОНІ" з дасведчаных крыніц, работнікі міліцыі вельмі зьяўняюцца падзеямі, што адбыліся ў Менску ў сакавіку-красавіку гэтага году зьяўняюцца са зьбіццём дэманстрантаў. Міліцыянтаў, асабліва афіцэраў, турбуе тое, што іх прымушаюць выконваць ролю пярэаадводу ў стасунках улады і народу.

На нашу думку, ёсць дзве асноўныя прычыны. Першая - гістарычная. Міліцыя існавала заўсёды як "народная", і гэта пачуццё ў яе шэрагах песьцілася начальствам і палітрукамі. Сёння міліцыянтам ніякавата зьбіваць людзей, ад якіх за кіламетр нясе не гарэлачым перагарам, а менскімі і маскоўска-піццёрскімі ўнівэрсітэтамі. Другая - гуманітарная. У міліцыі за апошнія часы стала дастаткова многа адукаваных юрыстаў. Для іх законнасьць

складае асноўны сэнс працы. Законы для іх не сьвятая, канешне, але ж не да такой ступені, каб крышыць косьці бабулькам.

Асабліва іх непакоіць тое, што спрадвечныя прывычкі міліцэйскай службы сьліхнутыя на апошнія пазіцыі. Гэта значыць, што апараты крымінальнага вышуку, АБЭЗ і сьледчыя цяпер не атрымліваюць і паловы той увагі, якая надаецца сёння ўнутраным войскам. Пытаньні аператывага вышуку, агентуры, крымтэхнікі лічацца другараднымі. Кіраўнікі ўзгаданых службаў, якія раней адыгрывалі першыя ролі ў кіраўніцтве МУС, зараз ходзяць у пасынках.

Аднак баяц з гумовай дубінкай і шчытом бяззбройны перад арганізаванай злачыннасьцю. Ён ня здолеў выкрыць нават крадзёж кур ці хабар для сантэхніка. У выніку, міліцыя ня ў стане знайсці лімузін прэм'ера, ня тое што калымагу якога-небудзь рабацягі.

Ідзе мэтанакіраванае разбурэньне міліцыі і яе пераарыентацыя на вулічна-дрынавы стыль дзеяньня.

Сяргей САМАСЕЙ.

КРЫШТАЛЬНЫ
"ШМОН"

Крышталёныя ды іншыя вырабы шклозавода, што ў Бярозаўцы Лідзкага раёну, даўно карыстаюцца вялікім попытам ня толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. І таму, калі пад загрузку стаў КамАЗ з расейскімі нумарамі адной з камерцыйных фірмаў Растова-на-Доне, нікога гэта не здзівіла. Расейцы, аформіўшы неабходныя паперы і загрузіўшы поўны кузаў крышталю, з лёгкасэрцам накіраваліся дахаты. Ведалі б яны, што яшчэ ад праходнай завода знаходзяцца пад пільным вокам злачынцаў...

Хуткі "Опель" нібы ляцеў па начной трасе. Калі наперадзе паказаліся габарытныя агні КамАЗа, пасажыры іншамаркі, двое 24-гадовых жыхароў Оршы, ажывіліся - вось яна, доўгачаканая сустрэча. Аб'ехаўшы грузавік, адзін з хлопцаў паказаў рукой спыніцца. І калі вёскі Дакудава Лідзкага раёну, пасярэдзіне цёмнай начной дарогі, даверлівы расеец націснуў на тормаз. "Можа якая дапамога патрэбна?" - толькі і паспеў падумаць растаўчанін, як у кабінку груба лаючыся і пагражаючы пісталетам залез малады хлопец. Што ён нежартуе, стала зразумела, калі рабаўнік стрэліў з пісталета ў паветра і разьбіў некалькі карабаў з крышталём. Сабраных грошай аказалася мала і недахоп "наўнай валюты" налётчыкі вырашылі кампенсаваць таварам. Адагнаўшы КамАЗ у лес, злачынцы перакінулі некалькі дзесяткаў карабаў крышталю ў свой "Опель" і загадаўшы не высоўвацца, зніклі ў цемры.

Адразу пасья заявы пацярпелых у вобласці быў уведзены спецыяльны план. Не прайшло і дзвюх гадзін, як супрацоўнікі міліцыі затрымалі падазроную іншамарку ў... Бярозаўцы. Начныя рабаўнікі разгрузілі шкло ў свайго сябра і ва ўсю сьвяткавалі добра праведзеную "справу".

У колькі абыйдзецца аршанскім "гастралёрам" "крышталёны зьон" - адкажа суд.

Г.ХАЛЯНКОЎ.

"ДЕМБЕЛЯ" ХОЧУЦЬ ДАХАТЫ.
ВАЕНКАМАТЫ ЧАКАЮЦЬ УКАЗУ

Звычайным тэрмінам прызыву на тэрміновую службу ў войска зьяўляецца канец красавіка. На двары травень, аднак прызыў яшчэ не пачынаўся. Няма Указу Прэзідэнта, на падставе якога міністэрства абароны пачне прызыў. Ваенкаматы пакуль што праводзяць медыцынскі агляд прызыўнікоў.

Затрымка з Указам выклікана рашэньнем пытаньня аб коле асоб, якім можа быць дадзена адтэрміноўка ад прызыву. Падпісаньне Прэзідэнтам указу чакаецца з дня на дзень.

Разам з тым, затрымліваецца званьне ў запас вайскоўцаў, якія выслужылі тэрмін службы.

РЫНАК ДЭПАЗІТАЎ

АГЛЯД УМОВАЎ ПРЫНЯЦЬЦА

Ашчадбанк "Беларусбанк" прымае ўклады ад насельніцтва на дэпазіт тэрмінам на адзін месяц пад 4% даходу. Сума ўкладу не абмежавана (калі не лічыць устаноўленага мінімуму ў 50 000 рублёў). Пасьля сканчэньня тэрміну ўклад мусіць быць перааформлены. Памер даходу (працэнтаў) можа быць зьменены ў залежнасьці ад стаўкі рэфінансаваньня, устаноўленай Нацбанкам Беларусі. Аднак працэнт не зьмяняўся ўжо больш за паўгода. Акрамя таго, банк імкнецца пазьбягаць зьмен пада час дзеяньня месячнага тэрміну дэпазітнага ўкладу.

Банк "Комплекс" прымае ўклады ад фізічных асобаў тэрмінам на 1 месяц. Даход з разліку 51% гадавых (4,25% у месяц). Мінімальны ўклад - 300 000 рублёў. Па сканчэньні тэрміну ўклад аўтаматычна перааформляецца, пры гэтым даход злучаецца ў капітал і на агульную суму налічваецца працэнт.

АКБ "Прыорбанк" прымае сродкі насельніцтва ў выглядзе тэрміновага ўкладу

на 6 месяцаў. Памер мінімальнай сумы 1 млн. рублёў. Даходы выплочваюцца з разліку: за 1-шы і 2-гі месяцы - 48%; за 3-ці і 4-ты месяцы - 54%; за 5-ты месяц - 60%; за 6-ты - 66% гадавых. Банк мае права ў аднабаковым парадку зьмяняць працэнтную стаўку (у выпадку зьмяняньня ўліковай стаўкі Нацбанкам).

"Белпрамбудбанк" з 2 траўня ўстанавіў наступныя ўмовы. На ўклад у памеры 1 млн. рублёў і больш налічваецца даход з разліку 48% гадавых (4% у месяц). На ўклад звыш 20 млн. рублёў - 54% гадавых (4,5% у месяц). Тэрмін - адзін месяц. За гэты тэрмін памер працэнтаў не зьмяняецца. Магчымыя залічэньне і пералік рахунку ў безнаўным разліку.

"Белбизнесбанк" выплочвае па месячных укладах 4,25%. Пад час месячнага тэрміну працэнт не зьмяняецца. Мінімальны ўклад - 300 000 рублёў. За аформленьне разліковай кніжкі бярэцца плата 10 000 рублёў. Не запатрабаваны сваёчасова ўклад

ПАД ЗНАКАМ ЭКУМЕНІЗМУ

Міжнародны навукова-душпастарскі сымпозіум па гісторыі і праблемах каталіцтва, што адбыўся днямі ў горадзе, прайшоў пад знакам экуменізму. Гэта асабліва важна, бо асноўную частку прысутных на канфэрэнцыі складалі вернікі і семінарысты.

Менавіта апошнія, стаўшы сьвятарамі, будуць фармаваць хрысьціянскую сьвядомасьць людю. А замірэньне ўсіх канфесій на досьвітку трэцяга тысячагоддзя існаваньня хрысьціянства - рэч першаступенная.

Грунтоўныя спавешчаныя на сымпозіуме мелі госьці з Польшчы, мясцовы ксёндз Антані Дземьянка. Дыскусія на добрай беларускай мове вёў Тадэвуш Кандрусевіч - колішні гарадзеньскі біскуп. Дзіўна толькі, што не запрасілі да ўдзелу навукоўцаў з гарадзеньскага ўнівэрсітэту.

Хельмут КАМЕНСКИ.
Фота Я.ВАНЮКЕВІЧА.

ЦІ ЛЁГКА ДАБІЦЦА ПРАЎДЫ Ў СУДЗЕ?

У красавіку гэтага году судом Смагонскага раёну разгляджана справа па іску былога дырэктара растарана "Вілія" В.М.Хацятоўскай аб аднаўленьні на працы. Званьне, якое было зьдзейснена аж у 1992 годзе, прызнана судом незаконным аж у чацьвэрты раз!

Адна з прычын гэтай гісторыі — удзел у справе гарвыканкаму, які прыняў неабгрунтаванае рашэньне аб ліквідацы камбінату грамадзкага харчаваньня, у склад якога ўваходзіў рэстаран, у той час, калі на самой справе адбылася яго рэарганізацыя. Таму В.М.Хацятоўская патрабавала спагнаць з гарвыканкаму 30 мільёнаў рублёў у пакрыццё маральнай шкоды. Але ж які суд асьмеліцца з сучаснай выканаўчай улады спагнаць урон? Таму ў дадзенай частцы іск Хацятоўскай быў адхілены. Маўляў, яна "не падтвердыла, какой именно вред ей причинен умышленными действиями Сморгонского горисполкома". Вядома ж, маральны, бо чалавек больш трох гадоў бяз працы.

Але ў суду іншая логіка. Ён, акрамя таго, лічыць, што паколькі гарвыканкам прымаў рашэньне аб ліквідацы камбінату грамадзкага харчаваньня ня з мэтай званьня Хацятоўскай, то маральную шкоду няма з каго спагнаць. Такая выснова суду прыкладна тое ж самае, калі вызваліць ад адказнасьці вадзіцеля, што парушыў правілы дарожнага руху не з мэтай зьбіць пешахода, але ўсё ж пакалечыў яго.

Гэтая справа - яскравы прыклад заняпаду ўлады, бо ігнаруецца канстытуцыйны прынцып пабудовы прававой дзяржавы; чужых адносінаў чынавенства да канкрэтнага чалавека.

А.ДЗЕРГАЧОЎ.

ГАРМІДАР НА
КОЛАХ

Яшчэ не было 8 раніцы, а чарга на рэгістрацыю аўта транспарту ў ДАІ перавышала паўкіламетра і загібалася за канечны прыпынак аўтобуса N 20. Машыны прыбывалі. Пад бокам ДАІ на вул. Белуша ў Горадні нагромадзіліся машыны стварала падставы для аварыйных сітуацый. Стаялі нават пад забараняючым прыпынак знакам.

Упадальнікі аўтамабіляў чакаюць, каб зьняць машыну з ўліку, альбо паставіць на ўлік. ДАІ ўстанавіла для рэгістрацыі чатыры дні на тыдзень. Гэтага не хапае. Некаторыя прыязджаюць па некалькі разоў, бо ў іх свая праца і свой час. А час, як вядома, грошы.

Пастаноўка на ўлік з атрыманьнем нумару каштуе больш паўмільёна рублёў. Большасьць аўтападальнікаў ніякія не "новыя беларусы". Каб заплаціць ДАІ, ім трэба працаваць больш за тыдзень. І ў дадатак за ўласныя грошы марнаваць жыццё ў чэргах.

Як патлумачылі карэспандэнту "ПАГОНІ" у рэгістрацыйна-экзаменацыйным аддзяленьні ДАІ, чэргі абумоўлены наплывам аўтамабіляў з-за мяжы. Аддзяленьне займаецца ня толькі рэгістрацыяй аўтамабіляў, але таксама вялікай колькасьцю іншых спраў. Яшчэ ў мінулым годзе было прынята рашэньне за кошт сродкаў мясцовага бюджэту павялічыць дастаткова сьціплы штат супрацоўнікаў РЭА. Аднак з-за недахопу грошай павялічэньне не адбылося.

пераводзіцца на ўклад да запатрабаваньня.

"Белжелдарбанк" часова ўклады не прымае.

Кіраўніцтва "Прафбанку" звесткі аб умовах разьмяшчэньня ўкладаў даць адмовілася без тлумачэньня прычын. З чаго б гэта, панове абаронцы правоў працоўных?

Сяргей САМАСЕЙ.

ЛІДЗКАЯ МЭБЛЯ
ПАЕХАЛА Ў ФРАНЦЫЮ

Партыя мэблі днямі адгружана Лідзкай мэблевай фабрыкай у Францыю. Гэта кухонныя гарнітуры, якія пачалі выпускацца ў Лідзе месяцы два таму. Прадстаўнікам французкай фірмы спадабалася якасьць мэблі, сучасны дызайн і, асабліва, экалагічна чыстая сыравіна. Партыя прызначана для вывучэньня попыту. Станоўчыя вынікі стануць перадамовай падпісаньня канчатковай дамовы.

С.СУДНИК.

АКЦЫЯ
"МІЛАСЭРНАСЬЦЬ"

Ленінскі і Кастрычніцкі раённыя аддзелы і ўстановы адукацыі горада, камісіі і інспэкцыі па справах непаўналетніх, праваахоўныя органы, абласное аддзяленьне дзіцячага фонду з 25 красавіка па 25 траўня праводзяць месячнік "Клопат". Яго мэта - ахова правоў дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў або ня маюць належных умоў выхаваньня ў сям'і.

У гэты тэрмін будуць ўдакладняцца сьпісы дзяцей да 18 гадоў, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама непаўналетніх з неблаганадзейных, шматдзетных і малазасьпечаных сям'яў. У неабходных выпадках рашэньнямі выканкамаў над імі будзе ўстаноўлена апека.

Значная падзея месячніка - унутрышкольныя акцыі "Міласэрнасьць" па аказаньню дапамогі дзецям, якім яна вельмі патрэбна.

15 траўня ў кожнай школе гарада пройдуць бацькоўскія сходы, прысьвечаныя Сусьветнаму Дню сям'і, а ў тэатры лялек у 17 гадзін пройдзе вечарына з гэтай нагоды.

Завершыцца месячнік правядзеньнем 1 чэрвеня агульнагарадзкага сьвята, прысьвечанага Сусьветнаму Дню аховы дзяцей.

Валянціна ЛЕБЕДЗЕВА.

ЗЛОТЫЯ НА
ПОЛЬСКУЮ ШКОЛУ

Каля 22 мільёнаў старых злотых (каля тысячы долараў) на будаўніцтва польскай школы ў Горадні сабралі вучні агульнаадукацыйнага ліцэю ў мястэчку Сьвінаўсцы на польска-нямецкай мяжы. Грошы былі сабраныя пад час двухгадзіннага дабрачыннага канцэрту, на які былі запрошаны былыя вязьні сталінскіх лагераў, "акоўцы", а таксама выхадцы з Гарадзеньчыны, Віленшчыны і Львоўшчыны.

В.АНИМУЦКІ.

ВАЛЮТНЫ КАЛІДОР
І ЧОРНЫЯ ВЫХАДЫ

Усё больш праблематычна, а дакладней, практычна немагчыма становіцца набыць валюту. Урад, загнаўшы доллар у валютны калідор, не спраўляецца з задачай забесьпячэньня насельніцтва "таным" долларам.

Попыт стала пераважае прапанову. У банкахды абменных пунктах валюты проста няма. Затое яна ёсць на чорным рынку. Гэтыя чорныя выходы з валютнага калідору - сапраўдны выхад для людзей, якім неабходна нешта сур'ёзнае купіць, бо не сакрэт, што асноўныя разьлікі паміж людзьмі ідуць у "зялёных". Праўда, курс тут даўно з "калідора" выйшаў і падбіраецца ў Лідзе да адзнакі 15 000 рублёў за доллар.

Вацлаў СЯРПІНСКІ.

3 — 9 траўня 1996 г.

5

17, ПЯТНІЦА

Белорусское телевидение

7.30 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Новости. 8.15 «Николай Грицук... Художник, не нужный народу». Док. фильм. 9.00 Белорусская литература. 11-й класс. «Андрей Макаенко и его драматургия». 9.30 «Кобра». Телесериал (США-Великобритания). 3-я серия. 10.20 Мультфильмы. 10.50 «Гуттаперчевый мальчик». Худ. фильм. 12.05 «О воздушном летании в России». Док. фильм. 12.25 «Маленький свидетель». Худ. фильм (Индия). 1-я и 2-я серии. 15.00 Новости. 15.15 Мультфильм. 15.25 «Флиппер». Телесериал для детей. 15.50 «Творцы». Писатель Сергей Трохименко. 16.10 Голоса прошлого. По страницам «Полочкой тетради». 16.45 Экспресс-96. 17.15 Контрасты. Правовая программа. 17.45 Музыкальный антракт. 17.55 Футбол. В перерыве (18.50) - Новости (с дублем перевода). 19.50 Экономикст. 20.05 «Международный курьер». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 Музыкальный антракт. 22.05 «Закон Бэрка». Худ. фильм (США). 7-я серия. 23.05 «12, или На ночь глядя». 23.25 Акколада. Лайма Вайкуле. 0.10 Новости. ГРОДНО: 17.15 Дневник Приемная. 17.20 Только по пятницам. 21.55 По существу.

ОРТ

5.00 Телеутро. 7.40 «ВЫБОРЫ-96». 7.50 Законодатель. 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.40 Новости. 8.15 «Секрет тропицанки». 9.10 «Один на один». 9.50 «Играй, гармонь любимая!». 10.25 «Пока все дома». 11.10 В эфире теледиалога «Мир». «От пятницы до пятницы». Занимательные сюжеты из стран Содружества. «Мир туризма». 14.20 «Волшебные истории». 14.45 Фильм-сказка «Кольца Альманзора». 15.45 «Ворона и лисица, кукушка и петух». Мультфильм. 16.05 «Элен и ребята». 16.30 Семь дней спорта. 17.20 «Секрет тропицанки». 18.15 Человек и закон. 18.45 Поле чудес. 19.45 «Спокойной ночи, малыши!». 20.00 Время. 20.35 Программа передач. 20.40 «ВЫБОРЫ-96». 20.50 «Детективное агентство «Лунный свет». Сериал. 21.55 Взгляд. 22.50 Ночной кинозал. Комедия нравов «Родители».

Канал «Россия»

6.15 «Дон Кихот». Мультсериал (Испания). 6.45, 7.50, 19.35, 21.10 «ВЫБОРЫ-96». 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.35 Вести. 7.20 В этот день... 7.30 Деловая Россия. 8.05 Проще простого. 8.35 Наш сад. 9.05 «Санта-Барбара». Худ. фильм. 13.50 Ретро-шлягер. 14.20 В мире животных. 15.15 Волшебный чемодан. 15.30 Чья сторона? 15.45 Там-та новости. 16.20 Россия в лицах. 16.50 Дней по пятницам. «Зорро». Худ. фильм. 17.45 Оставаться в шляпе. 18.15 «Выборы, а то проиграешь». 18.25 Вертикаль. 19.50 «Санта-Барбара». Худ. фильм. 20.40 Маски-шоу. 21.25 Погода на завтра. 21.30 Волейбол. Мировая лига. Россия - Япония. 23.50 «Ночной портье». Худ. фильм (Италия).

Санкт-Петербург

11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 15.55, 17.55, 18.55, 19.55, 20.55 21.55 Информ ТВ «Сейчас». 12.05 «Первая любовь». Сериал. 13.05 Срок ответа сегодня. 13.35 Советы садоводам. 13.45, 22.05 Телеслужба безопасности. 14.05 «Удивительная кошка». Телефильм для детей. 14.20 «Анна Ахматова. Реквием». Телефильм. 15.05 «Мелодии любви». Телефильм. 15.25 «Тот, кто вылетит семью». 16.05 Стиль жизни. 16.10 «Летний сад». Телефильм. 16.20 «Нана». Сериал для детей. 16.45 «Большие приключения Мэда». Мультсериал. 16.55 Спортивное обозрение. 17.30, 18.00 Показывает Ленинградская областная телекомпания. 18.35 Большой фестиваль. 19.05 «Первая любовь». Сериал. 20.00, 21.05 Выбираем губернатора. 21.00 Спорт. 22.15 Что наша жизнь... 22.20 «Как быть любимыми». Вечерняя программа для взрослых. 22.35 «Железный лабиринт». Худ. фильм (США).

IV канал, НТВ

7.00 Мир вашему дому. 7.10 Пенсион. 7.30 «ЖЕНЩИНА В МОРЕ». Художественный фильм. 8.40 Этот разный, разный, разный Утесов... 9.30 «Выборы-96». 9.40 Английский язык для детей. 10.00 Начинаем деловой английский. 10.30, 13.30, 16.45 СИБ.Новости. 10.40 «Шурале». Мультимедийный фильм. 10.50 Современные мемуары. 11.20 «В старину и сейчас». Документальный фильм. 11.30 АНК представляет... В рабочий полдень. 12.00 Планета «Здоровья». 12.30 Человек в рыночной экономике. 13.00 Пою для вас. Группа «Алиса». 13.10 Русская живопись. «Мир Виктора Васнецова». Документальный фильм. 13.35 «ПРОТЕВСТОЯНИЕ». Телевизионный многосерийный художественный фильм. 5-я серия. 14.40 Век Русского музея. 15.00 Шукшин и Трифонов. 15.40 «Долины реки Демы». Документальный фильм. 15.50 «Выборы-96». 16.00 Музыкальные новости. 16.15 «Муззон». Молодежный музыкальный журнал. 17.00 Кинотеатр юного зрителя. Мультсериал «Семейка Флинстоун». 29-я серия (США). 17.30 Футбольный клуб. 18.00, 21.00, 23.00 «Сегодня». 18.35 Герой дня. 19.00 Русский детектив. Художественный фильм «АВАРИЯ» - ДОЧЬ МЕНТА. 20.40 Глас народа. 21.35 Час сериала. «ДОКТОР КУИН, ЖЕНЩИНА-ВРАЧ». 55-я серия (США). 22.30 Времечко. 23.20 Мир кино. Лилиана Кавани. Художественный фильм «БЕРЛИНСКИЙ РОМАН» (Италия - Германия - США). 1.00 Ночной канал. Эротические шоу мира.

Польское телевидение

Программа 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 09.30 Рождение Польши. 10.00 Новости. 10.10 Мама и я. 10.25 Дошкольники дома. 11.00 Мультсериал. 11.45 Музыкальная программа. 12.00 Сделай как мы. 12.15 Программа для родителей. 12.30 У себя. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Записки. 13.45 Новая культура. 14.00 Азбука профессий. 14.25 Иное измерение. 14.40 Если не Оксфорд, то что? 14.50 Физиология капли воды. 15.10 Идолы. 15.30 Если не Оксфорд, то что? 15.50 Программа дня. 16.00 Музыкальная программа. 16.30 «Мода на успех». Сериал пр-ва США. 17.00 Программа для молодежи. 17.25 Программа для детей. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Тележурнал. 18.30 Культурный еженедельник. 18.45 Антенна. 19.05 Свидание втемную. 19.50 Программа кабаре. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Буйство весенних трав». Фильм пр-ва США. 2.30 Пульс дня. 23.35 Четверть часа. 00.00 Тележурнал. 00.35 Новости. 00.55 Развлекательная программа. 01.10 «Одиноким охотник». Фильм пр-ва США. 02.45 Еженедельник культуры.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.15 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 10.00 Мир женщин. 10.30 Мир, который не может погнубить. 10.55 Мультсериал. 11.00 В чем дело? 11.25 Телетур. 12.45 Нобелевские лауреаты. 13.00 Легенда европейского ковбоя. 13.40 Репортаж. 14.00 Панорама. 14.20 «Золото Аляски». Фильм пр-ва Польши. 15.15 Музыкальный журнал. 15.45 Музыкальные новости. 15.55 Приветствие. 16.00 Мультсериал. 16.25 Академия здоровья. 16.40 Тележурнал. 17.05 Спортивная студия. 18.00 Развлекательная программа. 18.30 «Полный дом». Сериал пр-ва США. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.05 Телетур. 20.35 Программа для детей. 21.00 Беседа о Горном Шлесе. 22.00 Панорама. 22.45 Программа кабаре. 23.25 Развлекательная программа. 23.45 «Эротические повести». Фильм пр-ва Германии. 00.15 Документальный фильм. 01.10 Панорама. 01.15 Концерт.

18, СУБОТА

Белорусское телевидение

8.00 Новости. 8.15 «Надя, Наденька, Надяжда». Д/ф. 8.40 «Судьба моя и надежда». Програма для инвалидов. 9.10 Созвучие. Передача из Гомеля. 9.30 Уроки Н.Новожиловой. 10.00 Венерические заболевания. 10.40 «Все про все». 11.25 «Ералаш». 11.45 Музыкальная программа MTV. 12.30 К Дню семьи. «Мир вашему дому». Передача 1-я. 13.10 А.Михайлов и Н.Белохвостикова в худ. фильме «Змеюдов». 14.40 Теннис. Кубок Дэвиса. Люксембург-Беларусь. 15.10 Премьер-кино. 15.50 Коллаж. Программа для деловых людей. 16.20 Многоголосие. 16.55 Олимпийский силуэт. Пулевая стрельба. 17.15 «Зорная рогатка». Телеконкурс молодых артистов эстрады. 17.55 Белорусский дом. 18.35 Галерея. Авторская программа Т.Егоровой. 19.05 «Путь в высший свет» Х/ф (ФРГ). 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.45 «Самая обаятельная и привлекательная». Худ. фильм. 23.20 Видимоневидимо. 0.20 Международный турнир по вольной борьбе на призы А.Медведева.

ОРТ

7.30 Фильм Ильи Фрза «Вам и не снилось...». 9.00, 14.00 Новости. 9.10 Слово пастыря. Митрополит Кирилл. 9.30 Не зевай! 10.00 Утренняя почта. 10.35 Смак. 10.55 Эриштаж. «Церковная старина». 11.20 Премьера Первого канала. Борис Плотников в фильме «Отшельник». 12.50 «Автомобиль и я». 13.15 «Парижские тайны Э.Рязанова». Молодые кинематографисты Франции. 14.20 «Окно в Европу». Ведущий — Д.Киселев. 14.50 Бомонд. 15.10 В мире животных. 15.55 Футбол. Чемпионат России. «Ротор» (Волгоград) — «Алания» (Владикавказ). 18.00 «Золотая серия». Год 1977-й. «Служебный роман». 1-я серия. 19.45 «Спокойной ночи, малыши!». 20.00 Время. 20.40 Программа передач. 20.45 2-я серия фильма «Служебный роман». 22.05 Дни. 22.50 «Брэйн ринг». 23.45 «В каждой шутке есть доля шутки». М.Задорнов.

Канал «Россия»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00, 0.10 Вести. 7.20 В этот день... 7.30 Всего понемногу. 8.20 «Вовлукания, или Загадка доктора Никодима». 8.35 Золотой ключик. 8.50 Продленка. 9.00 «Между прошлым и будущим». К Международному Дню музеев. 9.30 Устами младенца. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Завтрак для чемпионов. 10.45 Путешествие «Инвайт». 11.00 Парламентская неделя. 11.45 Георгий Владимов и его генералы. 12.25 Клип-антракт. 12.30 «Поэт в России — больше, чем поэт». 13.20 Де факто. 13.50 «Женщина со средствами». Телефильм. 14.40 Пилигрим. 15.20 Мультфильмы. 15.35 «Подземные гробницы Арубуб». Премьера док.фильма. 16.30 Владимир Высоцкий в фильме «Интервенция». 18.15 Кому верить? 19.35 Субботний вечер с Олегом Табаковым. 21.00 Погода на завтра. 21.05 Совершенно секретно. 22.05 Сделано в Голливуде. «Берега». Худ.фильм. 0.25 Программа «А».

Санкт-Петербург

8.55, 10.55, 12.55, 14.55, 18.55, 20.55 Информ ТВ «Сейчас». 9.05 Страсти-мордасти. 9.20 Уик-энд с детективом. 9.55 «Непознанное». Научно-популярная программа. 10.25 Честь имею. 11.05 Стиль жизни. 11.10 Ток-шоу «Набумун». 11.40 По всей России. 11.55 Мы и банк. 12.15 Еще одна Россия. 12.40 Мюзикл. «Дорога в Нью-Йорк». 13.05 «Уик-энд с детективом». Миллион за разгадку. 13.20 «Нана». Сериал для детей. 13.50 «Джек Воробейкин - американец». Х/ф (Россия). 1-я с. 15.05 Сокровища Петербурга. Русский музей. 15.20 Парадоксы истории. 15.50 Полосатая музыка. Семь пятниц на неделе. 16.15 Зебра. 16.55 Пасхальный фестиваль в Санкт-Петербурге. 17.40 Футбол. «Лада» (Тольятти) - «Зенит» (Санкт-Петербург). 19.10 Жан Гобен в худ. фильме «Садовник из Аржанте» (Франция). 20.35 Мультфильм для взрослых. 21.10 Блэф-клуб. 21.45 Петербург-ревью. 22.00 «Ловкач и хиппоз». Худ. фильм (Россия).

IV канал, НТВ

7.00 Высоцкий монастырь в Серпухове. 7.25 «Сокровище». Телесериал (США). Фильм 7-й. «Пропавший прииск». 7.50 «Сладкая планета». Мультфильм. 8.00 Грош в квадрате. 8.30 Анонс Семейного канала. 8.35 Пополка. 8.55 Телегазета. 9.00 Семейный канал. 9.20 Домовладелец. 9.35 Медицина для Вас. 9.55 Пенсион. 10.00 Семейный канал. 10.20 Журнал журналов. 10.30, 13.30, 16.45 СИБ.Новости. 10.40 Непознанная Вселенная. 11.10 Откровение. 11.20 На дорогах России. По сводкам ГАИ РФ. 11.25 Экономическое обозрение «В семейный блокнот». 11.50 Семейный канал. 12.20 «Кошка, которая гуляла сама по себе». Мультимедийный фильм. 13.35 Телеигра «С полуслова». 14.05 К 90-летию со дня рождения советского кинорежиссера С.А. Герасимова. «Отчество Герасимов». Передача 3-я. 14.35 Искренне ваш. 15.10 Нетефонный разговор. 15.40 По страницам «Шарман-шоу». 16.10 СИБ. Информационное обозрение. Новости кино. 16.30 Юмориста вызывали? 17.00 Детям. Мультсериал. «Динозаврик по имени Дин». 11-я серия (США). 17.30 Рен-ТВ представляет: «Дог-шоу. Я и моя собака». 18.00, 21.00 «Сегодня». 18.30 «ТЭФИ-96»: вручение наград года. 20.45 Куклы. 21.35 Мир кино. Стэнли Крамер. Художественный фильм «ЭТОТ БЕЗУМНЫЙ, БЕЗУМНЫЙ, БЕЗУМНЫЙ, БЕЗУМНЫЙ МИР» (США). 0.15 Третий глаз. 1.00 Ночной канал. «Плейбой».

Польское телевидение

Программа 1

08.00 Прощу ответить. 08.15 Из Польши. 08.30 Все об огороде. 08.55 Агробизнес. 09.30 «Возвращение в будущее». Сериал пр-ва США. 09.55 Программа дня. 10.00 Новости. 10.10 «Зерно». Программа католической редакции. 10.35 Программа для детей и молодежи. 11.35 Путь, звезды, жизнь. 11.55 Что вы на это? 12.00 Путешествие на Луну. 12.50 День связи. 13.00 Новости. 13.10 Страна. 13.35 Телеконцерт пожеланий. 14.00 Животные мира. 14.30 Мультфильмы У. Диснея. 15.45 День связи. 15.50 Тележурнал. 16.05 Семья - семья. 17.25 Тележурнал. 17.00 Киносериал. 17.25 День связи. 17.30 Тележурнал. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.25 Тележурнал. 18.55 Тележурнал. 19.10 «Большая надежда». Сериал пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Центр». Сериал пр-ва США. 22.00 Евровидение. 00.05 Спортивная суббота. 01.25 «Командо». Фильм пр-ва США. 02.55 «По ту сторону». Сериал пр-ва США. 03.35 Музыкально-поэтическая программа. 04.05 Музыкальная программа.

Программа 2

08.00 Панорама. 08.10 Музыкальная программа. 08.30 Такие одинокие. 08.50 Уроки языка глухонемых. 09.00 Мультсериал. 09.20 Приветствие. 09.30 Местная программа. 10.30 Тележурнал. 11.00 Жизнь рядом с нами. 11.30 Портрет поляков. 12.00 Встреча с Ганной Барбарой. 13.00 Академия польского кино. 15.00 События недели. 15.35 Ребусы. 16.05 Телетурнир. 16.35 Повесть о Швейке. 17.05 Путешествие во времени и пространстве. 18.05 «Потерянные во времени». Сериал пр-ва США. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 19.30 Семь дней - мир. 20.05 Телетурнир. 20.35 Сумасшедшие цифры. 21.00 Документальный фильм. 22.00 Панорама. 22.30 Спортивная программа. 22.35 Слово на воскресенье. 22.45 «Хамметт». Фильм пр-ва США. 00.20 Музыкальный журнал. 01.00 Панорама. 01.05 Рок-информатор.

19, НЯДЗЕЛЯ

Белорусское телевидение

8.00 Отборочный матч чемпионата Европы по футболу (женщины). Сборная Беларусь - сборная Польши. 2-й тайм. 8.50 «Конюх». Мультсериал. 9.15 Барби-лото. 9.45 «Телебом» в Могилеве. Финал. 1-я часть. 10.40 Лучшие хиты MTV. 11.10 Арсенал. Программа для армейцев. 11.40 Вершина мира. Телеигра. 12.00 Все нормально, мама! Развлекательная программа. 12.30 Тур-объектив. Путешествия, встречи, отдых. 12.50 К Дню семьи. «Мир вашему дому». Передача 2-я. 13.30 Студия «Окно». «Белая королева». «Классика дворов». 14.10 Лотерея «Олимпиада». 14.25 «Дикий юг». Научно-популярный сериал. 15.00 Авто-парк. 15.15 Силас. Телевизионный спортивный клуб. 16.15 Гости в дом. Египетские зарисовки. 16.25 Музыкальный салон Элеоноры Езерской. 16.55 Вершина мира. Телеигра (продолжение). 17.15 Бездельник. 17.45 Компьютерный полигон. 18.10 Х/ф «Найти и обезвредить». 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Спортивный телекурьер. 20.55 Новости-ТВ. 21.10 Ток-шоу «Карамболь». 21.45 «Синема». Марика Рек в худ. фильме «Девушка моей мечты» (Германия). 23.35 «Бархатный сезон». Музыкально-развлекательная программа. 0.05 Международный турнир по вольной борьбе.

ОРТ

7.30 Тираж «Спортлото». 7.40 Кинокомедия «Зеленый фургон». 9.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 9.15 Непутевые заметки. 9.30 Пока все дома. 10.05 Утренняя звезда. 10.55 «Служу России!» Военный курьер. 11.25 «Играй, гармонь любимая!». 11.55 Русский мир. 12.20 Под знаком «Пи». 12.50 Смехопанорама. Ведущий — Е.Петросян. 13.25 Премьера сериала «Тайны пиратских кладов». 14.20 «Трубадур» Дж.Верди в цикле «Оперные истории». 15.10 «Как-то раз». 15.20 Клуб путешественников. 16.15 Мультфильм «Американский хвост». «Приключения Вуди и его друзей». 17.20 «Счастливые случаи». 18.10 «Это было... было...». Л.Утесов. 18.30 КВН-ассорти. 18.59 «19.59». 19.55 Пьер Ришар и Жерар Депардье в комедии «Палаш». 21.35 Программа передач. 21.50 Футбольное обозрение. 22.20 «Дядя Ваня». Режиссер Петер Штайн (Германия). 23.25 Любовь с первого взгляда.

Канал «Россия»

7.00 В этот день... 7.10 Всего понемногу. 8.00 Не вырывается... 8.15 Вас приглашает газета «Иностранец». 8.30 Гостиница деда Мазая. 8.45 Первый дубль. 9.00 Футбол без границ. 9.30 «Честь имею!». 10.00 Вести в одиннадцать. 10.15 Русское лото. 10.55 Горячая десятка. 11.50 21 кабинет. 12.20 Музыка на десерт. 12.30 Книжная лавка. 13.00, 23.20 Вести. 13.20 «Женщина со средствами». Телефильм. 14.10 Караоке по-русски. 14.30 Империя игр. «Гладиаторы». 15.25 В мире животных. 15.55 Клип-антракт. 16.00 Колесо истории. 17.00 Волшебный мир Диснея. «Чокнутый». «Аладдин». 17.55 Репортер. 18.10 «Я смеюсь, чтоб не заплакать...». Клара Новикова. 19.00 Зеркало. 19.55 Погода на завтра. 20.00 «На Дерибасовской хорошая погода, или На Брайтон-Бич опять идут дожди». Худ.фильм. 21.40 «К-2» представляет: «Абзац». 22.35 У Юкши. 23.05 Рек-тайм.

Санкт-Петербург

8.20 Цепительное слово. 8.55, 10.55, 12.55, 14.55, 18.55, 20.55 Информ ТВ «Сейчас». 9.05 Петербург-ревью. 9.20 «Весь этот цирк». Утреннее шоу. 9.40, 10.20 «Баламуты». Шоу-конкурс. 10.05 Стиль жизни. 10.40 Мультфильм. 11.05 Личное дело. 11.35 Еще одна Россия. 12.20 Овертайм. 12.35 Храм. 13.05 Дом кино. 13.50 «Джек Воробейкин - американец». Худ. фильм (Россия). 2-я серия. 15.05 «Балетное шоу Ильи Лишень». 15.50 Детское ТВ. Золотой ключ. Броская. 16.55 «Джек Воробейкин - американец». Худ. фильм (Россия). 3-я серия. 18.05 «Музыкальная весна-96». 19.10 «Война по-итальянски». Худ. фильм (США). 20.40 Мультфильм для взрослых. 21.05 Петербург-ревью. 21.20 Ноу смокинг. 22.10 Международное обозрение. 22.30 «Паук». Худ.фильм (Литва).

IV канал, НТВ

7.00 Прикосновение. 8.00 Ритмика. 8.15 Ключевой момент. 8.30 Анонс Семейного канала. 8.35 Семья Я. 8.50 Пенсион. 8.55 Телегазета. 9.00 Семейный канал. 9.20 АБВГДейка. 9.40 Полезные советы. 10.00 Деловой Семейного канала. 10.20 Графоман. 10.30, 13.30, 16.45 СИБ.Новости. 10.40 Семейный канал. 11.00 Шаг из круга. 11.30 Семейный канал. 11.50 «ЗДРАВСТВУЙТЕ, Я ВАША ТЕТЯ». Художественный фильм. 13.35 Бонто. 14.00 «Отчество Герасимов». Передача 4-я. 14.30 Подъем переводом. 15.00 Волейбол. Мировая лига. Россия — Китай. Трансляция из УСЗ ЦСКА. 17.00 Кинотеатр юного зрителя. «ПОЛИЦИЙСКИЙ КЭТТ И ЕГО СОБАКА». 35-я серия (США). 17.30 Телеигра «Сто к одному». 18.00 «Сегодня». 18.30 Музыкальная программа «Овация». 19.00 Сериал по выходящим. Лучшие фильмы из сериала «ПОЛИЦИЯ МАИАМИ. ОТДЕЛ ПРАВО». 11-я серия (США). 20.00 Итоги. 21.10 Премия «Оскар». Кристофер Рив, Марлон Брандо, Джин Хэкман и Валери Перрин в фильме Ричарда Доннера «СУПЕРМЕН» (США). 23.45 Империя зрелищ.

Польское телевидение

Программа 1

08.00 Сельское хозяйство в мире. 08.15 Польские танцы. 08.35 Тележурнал. 09.05 Музыкальная программа для детей. 09.35 «Дорога в Авогнеа». Сериал пр-ва Канады. 10.25 Телеутро. 10.50 Программа для детей. 11.15 В старом кино. 12.35 Репортаж. 13.00 Трансляция из Ватикана. 13.20 Публицистическая программа. 14.00 Новости. 14.10 Неделя. 14.40 Стекланный дом. 15.15 «Север - Юг». Сериал пр-ва США. 16.05 Тележурнал. 16.20 Ополе-96. 16.55 Документальный фильм. 17.50 Календарь XX века. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Стоит посмеяться. 18.50 Сатирическая программа. 19.05 «Доктор Квинн». Сериал пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 «Центр». Сериал пр-ва США. 22.05 Обычное необычное. 23.00 Спортивное воскресенье. 23.25 Правительственный журнал. 00.00 Близкие встречи. 00.25 «Как сделать карьеру в рекламе». Комедия пр-ва Англии. 02.00 Вокруг большой сцены.

Программа 2

08.00 Эхо недели. 08.30 Фильм для глухих. 09.20 Слово на воскресенье. 09.30 Местная программа. 10.30 Приветствие. 10.35 Политический комментарий. 11.00 Отчина. 11.15 Программа для детей. 12.15 Театр для детей. 13.00 «Боязнь высоты». Комедия пр-ва США. 14.35 Тележурнал. 15.00 Спортивная студия. 16.00 Телетурнир. 16.30 Катехизм. 17.00 Сатирический журнал. 17.25 Встречи. 18.00 «Береги Хилз». Х/ф США. 18.50 Вторая программа. 19.00 Местная программа. 19.10 Час откровения. 20.05 Тележурнал. 20.30 Мультсериал. 21.00 Концерт. 22.00 Панорама. 22.30 Спортивная программа. 22.45 «Амазонка». Часть 2. Х/ф. 00.15 Концерт. 01.15 Панорама. 01.20 Журнал джаза.

10 — 16 траўня 1996 г.

7

БЕЛАРУСКІ ПАНТЭОН

Вясновым днём 1891 году ў мястэчку Глыбокае ў шляхетнай каталіцкай сям'і Душэўскіх пасля чатырох дачок нарадзіўся доўгачаканы сын. Сёння ўжо цяжка абсалютна ўпэўнена назваць дакладную дату гэтай падзеі, бо дакументы таго часу, на жаль, не захаваліся. Сямейнае ж паданьне гаворыць так: шчаслівым бацькам, людзям рэлігійным, належала даць дзецям імя таго сьвятога, які прынёс ім такога жаданага хлопчыка. Аднак высветлілася адна акалічнасьць: у касцельных кнігах і календарых на дзень яго народзінаў былі адно жаночыя імёны. Аднак толькі ў адным старым і вельмі рэдкім малітоўніку пашанцавала адшукаць мужчынскае імя Клаўдзіюш. Сына ахрысьцілі ў глыбоцкім касцёле 26 красавіка і гэты дзень родныя заўсёды адзначалі як дату нараджэньня Клаўдзія Сыяпанавіча.

Сям'я Душэўскіх належала да патомнай, хаця й небагатай беларускай шляхты. Ягоны бацька і дзед былі прафэсійнымі будаўнікамі: будавалі касцёлы, дамы, дарогі і масты на Глыбоччыне. І, натуральна, яны стараліся перадаць юнаку сакрэты свайго майстэрства, выходзілі ў ім кемліваць і працавітасць. "Ад ранніх гадоў майго юнацтва, - згадваў пазьней Клаўдзіі Сыяпанавіч, - я быў на будоўлях, працаваў памочнікам майстра, чарціў, рабіў каштарысы на дамы, касцёлы, будынкі, дарогі і невялікія масты. Будучы вучнем старэйшай клясы, я ўжо кіраваў невялікімі будаўнічымі работамі і паводле ўказаньняў свайго бацькі рабіў праекты".

Продкі К.С.Дуж-Душэўскага, абараняючы вольнасьць Айчыны і ўласны гонар, вызначыліся ў мінулым стагоддзі ў шэрагах барацьбы за вольнасьць Беларусі ад імперскай навалы. У маленстве ён чуў апавяданьні пра свайго прадеда з боку маці, шляхціча Полацкага павету Урублеўскага, які загінуў у антыцарскім нацыянальна-вызваленчым паўстанні 1830-31 г.г., а таксама пра дзеда Высоцкага, што паклаў галаву ў паўстанні К.Каліноўскага ў 1863 г. у час новага патрыятычнага выступленьня беларусаў разам з палякамі і літоўцамі супраць расейскага ўціску.

Вялікія сямейныя традыцыі і годнае выхаваньне паспрыялі ўдаламу спалучэньню ў характары Клаўдзія Душэўскага гатоўнасьці самаахвярна службы высокім грамадзкім ідэалам і жыццёвай напорыстасьці, адданасьці працаваць на ніве беларускага нацыянальнага Адраджэньня, цягавітасьці, звычкі штодзённай працы зарабляць на кавалак хлеба.

Потым, дасягнуўшы адпаведнага ўзросту, з ціхага мястэчка Глыбокае, К.Душэўскі трапляе ў шматгаласую і шматнацыянальную Вільню, дзе паступае ў рэальнае вучылішча. У такой навучальнай установе паглыблена вывучаліся прыродазнаўчыя і фізіка-матэматычныя дысцыпліны. Гэта давала права паступленьня ў вышэйшыя тэхнічныя і сельскагаспадарчыя ВНУ. У Вільні яму трапляе ў рукі зборнік Ф.Багушэвіча "Смык Беларускі" і газета "Наша Ніва", а недзе ў 1910 г. лёс зводзіць К.Душэўскага таксама з земляком-глыбачанінам - Вацлавам Ластоўскім, потым з братамі І.А.Луцкевічамі, ды іншымі дзеячамі беларускага Адраджэньня. Гэта назаўсёды вызначыла накірунак яго далейшага жыццяпісу. Аднойчы К.С.Дуж-Душэўскі быў запрошаны ў рэдакцыю газеты "Наша Ніва", дзе, паводле ягоных успамінаў, выказаў у час размовы меркаваньне, што беларусы маюць бедную гісторыю. "Раптам, - успамінаў Клаўдзіі Сыяпанавіч, - скуль узьсяў чалавек лысы, няголены, з круглым чалом, і ідучы яшчэ, паднятым голасам стаў гаварыць: "Як мы ня маем гісторыі? Скажыце, калі ласка, хто мае багацільшую гісторыю, чым мы, беларусы?" Аразу ён мне насыпаў так шмат, што перавярнуў усю маю гістарычную веда дагары нагамі, і я павінен быў прызнацца, што гісторыі я ня ведаю. Гэта быў В.Ластоўскі". З гэтага пачалася знаёмства К.Душэўскага з адным з апосталаў беларускага Адраджэньня, якое перарасло затым у сталае супрацоўніцтва на палітычнай і культурнай ніве, шчырае шматгадовае сяброўства.

У 1912 г. К.С. Дуж-Душэўскі паступае ў вядучую на той час вышэйшую тэхнічную навучальную ўстанову Расейскай Імперыі - Пецябургскі горны інстытут. Разам з землякамі, студэнтамі Пецябургскага

ўніверсітэту, ён актыўна ўдзельнічае ў працы беларускага навукова-літаратурнага гуртка, распрацоўвае тэму пра вывучэньне і ахову старажытных і гістарычных помнікаў. У 1914г. К.Душэўскі ўдзельнічае ў выданьні часопіса беларускай студэнцкай моладзі "Раніца", у якім зьмяшчае і ўласныя матэрыялы. У Пецябургу яму даводзілася сустракацца з вядомым ужо на той час беларускім паэтам Янкам Купалам. У пастаноўцы студэнцкага гуртка выканаў ролю Сыяпана Крыніцкага ў купалаўскай "Паўлінцы". У яго склаўся прызны

105-я ўгодкі Аўтара БЕЛАРУСКАГА СЬЦЯГА

адносіны і з самім Я.Купалам.

З дзейнасьцю К.С.Дуж-Душэўскага ў Пецябургу звязана гісторыя аднаго з нашых нацыянальных сімвалаў - бел-чырвона-белага сьцяга, які быў дзяржаўным сьцягам Беларускай Народнай Рэспублікі, а з 1991 году зацьверджана ў гэтай якасьці і для Рэспублікі Беларусь. У сваёй аўтабіяграфіі, напісанай ў 1934 г., Душэўскі паведамляў: "Цікава адзначыць, што беларусы ўважалі сваім дзяржаўным сьцягам той, што й літоўцы, г.зн. белую Пагоню на чырвоным полі, але нацыянальнага сьцяга не было. Мне давялося зрабіць некалькі праектаў нацыянальнага сьцяга, і адзін з іх быў прыняты, менавіта: бел-чырвона-белы. Ад таго часу гэты сьцяг і лічыцца за беларускі нацыянальны сьцяг". Можна меркаваць, што эскіз бел-чырвона-белага сьцяга быў створаны напярэдадні ці ў самы пачатку 1917 г., бо ўжо 12 сакавіка таго ж году ў Менску ў час нацыянальнага сьвята "Дня беларускага значка" прадаваліся відарысы гэтага сьцяга. Трэба адзначыць, што ў стварэньні сьцяга Душэўскі, як аматар роднай гісторыі, выкарыстаў назапашаныя стагоддзямі традыцыі беларускай геральдыкі і выканаў малюнак сьцяга ў строгай адпаведнасьці з ім.

Падзеньне райсейскага царызму ў лютым 1917 г. акрыліла маладых беларускіх адраджэнцаў, абудзіла ў іх надзеі на хуткае ўвасабленьне іх заповітнай мары - аднаўленьне дзяржаўнасьці Беларусі. Для распрацоўкі тактыкі і каардынацыі дзейнасьці нацыянальнага руху ў новых варунках у Менску ў сакавіку 1917 году сабраўся зьезд беларускіх арганізацый. Ад петраградзкіх студэнтаў-беларусаў сваім прадстаўніком пасылаецца К.Душэўскі, што аскрава сьведчыць аб яго аўтарытэце. Тым часам, пасля 10-гадовага перапынку аднаўляецца легальная дзейнасьць Беларускай сацыялістычнай грамады, якая была першай палітычнай партыяй, што паставіла сваёй мэтай абарону нацыянальных правоў беларускага народу, і К.Душэўскі без ваганьняў уступае ў яе шэрагі, а ўжо ў чэрвені 1917 г. яго выбіраюць у склад ЦК БСГ і прэзідыума ЦК. У верасьні разам з Жылуновічам, Варонкам, Фальскім і іншымі ён прадстаўляе беларускія арганізацыі на Усебеларускай дэмакратычнай нарадзе.

Вясной 1917 г. студэнт К.Душэўскі паступае на службу ў Міністэрства харчаваньня, дзе праз некалькі месяцаў атрымлівае пасаду загадчыка аднаго з падразьдзяленьняў.

Аднак кастрычніцкі падзеі 1917 году ў пэўнай ступені карэктуюць жыццёвыя планы і пачынаньні. Пасьля скасаваньня міністэрства страчвае сталае месца працы і даводзіцца шукаць новай працы. Потым удалося працаўладкавацца ў Беларускай нацыянальнай камісарыят-аддзел Наркамату па справах нацыянальнасьцяў РСФСР. Тут К.Душэўскі ўзначаліў бежанскі аддзел, бо шмат было беларусаў, раскінутых першай сусьветнай вайной па бязьмежных абшарах Расеі. Але ў маладога беларускага адраджэнца была ў душы пэўная нягода з бальшавіцкімі метадамі работы, непакоіла таксама і няпэўнасьць лёсу роднай Беларусі і К.Душэўскі вымушаны быў пайсьці ў адстаўку. У сьнежні 1917 г. па загаду мясцовага Саўнаркому ўзброены салдаты

разагналі ў Менску ўсебеларускі кангрэс, а ў сакавіку 1918 г. паміж прадстаўнікамі Нямецкай і бальшавіцкай Расеі ў Берасьці заключылі дамову, у якой прадугледжаны ўдзел Беларусі паміж дзьвюма дзяржавамі. Таму беларускія адраджэнцы мусілі прадэманстраваць сусьветнай грамадзкасці, што на гэтай зямлі ёсьць законны гаспадар - беларускі народ. Актыўны, пераважна Беларускай сацыялістычнай грамады, абвешчаюць пра

ўтварэньне новай незалежнай дзяржавы Беларускай Народнай Рэспублікі. К.С.Дуж-Душэўскі ўсёй душой вітае і падтрымлівае гэты гістарычны крок і становіцца актыўным саўдзельнікам першых палітычных акцый маладой дзяржавы.

З усталёўваньнем савецкай улады, 1 студзеня 1919 г. была абвешчана БССР. Студэнт К.С.Душэўскі здае тым часам апошнія іспыты ў горным інстытуце і прыязджае ў Менск, знаходзіць працу па набываць спецыяльнасьці. У красавіку 1919 г. ён накіроўваецца ў службовую камандзіроўку ў Вільню, а горад тым часам займаюць войскі адроджанай польскай дзяржавы. Здольнага арганізатара К.Дуж-Душэўскага беларусы Вільні ў сваім асяродку вылучаюць на адну з першых роляў. У чэрвені 1919 г. беларускі зьезд Віленскай і Гарадзенскай губерняў выбірае яго старшынём Цэнтральнай Беларускай рады Віленшчыны і Гарадзеншчыны, якая створана для прадстаўніцтва інтарэсаў беларускага насельніцтва краю. Аднак, прапольскую арыентацыю членаў рады К.С.Дуж-Душэўскі, лічыць памылковай і складае з сябе абавязкі старшыні. Найлепшым саюзнікам Беларусі ў барацьбе за дзяржаўны суверэнітэт ён лічыць незалежную Літоўскую дзяржаву. Клаўдзіі Сыяпанавіч выкладае ў Віленскай беларускай гімназіі і на беларускіх настаўніцкіх курсах, узначальвае Віленскі аддзел Саюзу спажывецкіх таварыстваў Беларускага краю, займаецца выдавецкай дзейнасьцю. У ліпені 1919 г. Клаўдзіі Дуж-Душэўскі становіцца на чале камітэту Беларускага таварыства дапамогі пацярпелым ад вайны, а ў жніўні ўдзельнічае ў стварэньні Беларускай вайскавай камісіі, якая пазьней стала працаваць у Менску. Увосень 1919 г. К.Душэўскаму давялося быць дыпламатычным прадстаўніком Беларускай Народнай Рэспублікі ў краінах Прыбалтыкі, пасьля сесіі Рады БНР у Менску (сьнежань 1919 г.) - дзяржаўным сакратаром БНР ва ўрадзе Ластоўскага. Яго актыўная дзейнасьць на беларускай нацыянальнай ніве не засталася незаўважанай з боку акупацыйных польскіх уладаў, і ў пачатку 1921 году ён быў арыштаваны і на некалькі месяцаў зьняволены ў Лукішскую турму ў Вільні. Была арыштавана і яго жонка Алена Аляксееўна, з якой ён пазнаёміўся яшчэ ў студэнцкія гады ў Пецябурзе.

Вызваліўшыся з турмы, сям'я эмігруе ў Коўна, які тады быў сталіцай Літоўскай Рэспублікі. Да 1924 г. Клаўдзіі Сыяпанавіч працаваў у Міністэрстве беларускіх спраў, якое тады існавала ў Літве, а потым - у Міністэрстве замежных спраў, Міністэрстве сувязі Літвы. У 1927 г. ён скончыў тэхнічны факультэт Літоўскага ўніверсітэту ў Коўне, атрымаў спецыяльнасьць інжынера-будаўніка. У гарадах і мястэчках Літвы па праектах і пад кіраўніцтвам глыбачаніна К.С.Дуж-Душэўскага было ўзведзена шмат жылых дамоў, будынкаў культурнага і гаспадаркага прызначэньня. Яе архітэктар ён меў добры заробак і лічыў сваім сьвятым абавязкам рэгулярна падтрымліваць матэрыяльна беларускі рух. Не пакідаў і сам адраджэнцкай працы, падтрымліваў сувязі з беларусамі ў Латвіі і Заходняй Беларусі. Актыўна ўдзельнічаў у жыцці беларускай

эміграцыі ў Літве, быў адным з кіраўнікоў Беларускага цэнтру ў Коўне, а з 1933 г. яго старшынём, а таксама Беларуска-Літоўскага таварыства. У 1922 г. рэдагаваў штомесячнік "Беларускі сьцяг", потым разам са сваім земляком В.Ластоўскім выдаваў часопіс "Крывіч", у адным з нумароў якога ўпершыню апублікаваў аўтаграф і тэкст верша Ф.Багушэвіча "Каб я змог напісаць тое, што ў думцы..." У 30-я г.г. выдаваў і рэдагаваў часопіс "Беларускі асяродак". Часта выступаў з лекцыямі на Літоўскім радыё. З інжынерамі Гаршва і Гайгалісам рэдагаваў часопіс "Тэхніка і гаспадарка". Надрукаваў палітоўску артыкул "Беларусы і Вільня" - 1934 г. (псеўданім К.Гудас), падручнік будаўнічых работ - 1930 г., "Паліва для ацяпленьня" - 1935 г. і інш.; у перакладзе на беларускую мову "Падручнік гісторыі" Віпера - 1925 г., "Батаніка" Зяленскага - 1924 г.. Супрацоўнічаў, акрамя беларускай, яшчэ з нямецкай і расейскай прэсай. Дзякуючы веданьню моў, бо акрамя беларускай, украінскай, польскай і расейскай, а таксама літоўскай, К.Душэўскі валодаў нямецкай, французскай, ангельскай і партугальскай мовамі. Гэта давала магчымасьць перакладаць і ствараць падручнікі для беларускіх школ. Разам з Вацлавам Ластоўскім склаў расейска-беларускі і беларуска-расейскі слоўнік геаметрычных і трыганаметрычных тэрмінаў і сказаў.

У 1940 г. пад час савецкай акупацыі Літвы, у жніўні месяцы, К.С.Дуж-Душэўскага арыштавалі ў Ковенскую турму. Яго аднакамернікаў, напярэдадні заняцця немцамі Коўні, бальшавікі вывезлі ў БССР і непадалёк ад г.Чэрвеня расстралялі. Душэўскі застаўся ў жывых дзякуючы выпадковасьці: перад гэтым яго пасадзілі ў карцэр, а наглядчык, у якога былі ключы, адчуўшы небясьпеку, невядома куды зьнік.

Пасьля вызваленьня з турмы, К.С.Душэўскі працаваў інжынерам на заводзе гумавых вырабаў "Інкарас". Але ў жніўні 1943 г. немцы арыштоўваюць яго разам з жонкай за тое, што яны хавалі ў сваёй кватэры жанчыну-яўрэйку з дванаццацігадовым сынам, у пакараньне іх адправілі ў канцэнтрацыйны лагер у Праванішкесе. Дзякуючы неймаверным намаганьням сяброў, за вялікі хабар удалося дамагчыся вызваленьня.

Заканчэньне вайны не прынесла для К.Душэўскага пазбаўленьня ад далейшых пакут. 7 сьнежня 1946 г. дацэнт Каўнаскага ўніверсітэту быў арыштаваны савецкіміорганами бясьпекі. Быў кінуты на некалькі месяцаў для сьледства ў віленскія сутарэнні МДБ. Аднак, чамусьці, на гэты раз "кантроль" прышыць не ўдалося. Праз 5 гадоў - новы аршыт. Інжынер К.С.Душэўскі, якому тады быў 61 год, як "актыўны беларускі нацыяналіст", які "у перыяд Айчынай вайны і да арышту захоўваў антысавецкую літаратуру", па 58-м артыкуле Крымінальнага кодэксу прыгавораны Віленскім абласным судом да 25 гадоў пазбаўленьня волі з канфіскацыяй маёмасьці. Аднак, пасьля сьмерці Сталіна тэрмін скарацілі да 10 гадоў, а ў 1955 г. выпусцілі на волю па стану здароўя, тым ня менш прысуд не адмянілі. Памёр Клаўдзіі Сыяпанавіч Дуж-Душэўскі 25 лютага 1959 году ў Коўне і пахаваны на Петрашунскіх могілках.

Вось такім быў глыбачанін Клаўдзіі Душэўскі - палітык, асьветнік і дойд. Ён пакінуў пасьля сябе прыкметны след: кінатэатр "Метрапалітэн" і многія жылыя дамы ў Коўні, будынкі пошты, тэлефонныя станцыі ў Шаўляі, Расейняі, Коўне, Клайпедзе, мяскамібінтаў ў Коўні, Панявежысе, Клайпедзе, карпусы станкабудаўнічага заводу "Жалгірыс" у Вільні, кандытарскай фабрыкі "Пяргале" ў Коўне, помнікі ў гонар незалежнасьці Літвы, адзін з якіх у г.Акмяне нядаўна адноўлены. У бібліятэках і архівах зьберагаюцца дакументы, а таксама кнігі, часопісы і газеты, выдадзеныя ім.

На Глыбоччыне ніколі не нарадзіліся "лукашэнікі". Такая ўжо спецыфіка нашага краю. Нашы людзі далі Беларусі бел-чырвона-белы сьцяг і абвясцілі яе незалежнасьць. І глыбачанін Клаўдзіі Сыяпанавіч Дуж-Душэўскі заклаў у падмурак беларушчыны важкую цэгліну, якую ня зрынуць ніякім імперскім сілам і мясцовым янычарам.

Уладзімір СКРАБАТУН,
г.Глыбокае.

10 — 16 траўня 1996 г.

8

АД СЬВЯТОГА КАЗІМІРА ДА КАЗІМІРА СЬВЁНТАКА

3 нагоды нацыянальнага свята Польшчы - Дня Канстытуцыі 3 Траўня - у консульстве Рэспублікі Польшча ў Горадні адкрылася выстава памятных медалёў і плакетак, якія ў апошнія дзесяцігоддзі былі выкананы мастакамі і майстрамі Варшаўскага манетнага двара.

Медальерства - хобі шмат каго з дзівацкай кагорты калекцыянераў. Медалі і плакеткі ўвасобліваюць у сябе мастацтва пластычнай мініяцюры і культуру сыцспай інфармацыі пра значны падзеі і велічныя постаці. Яны задавальняюць пылівы розум, пястуюць памяць пра значнае, шляхетнае, годнае, прыносяць эстэтычную асалоду, якой можа адарыць толькі сапраўднае мастацтва.

Я не фанат ад медальерства, але выстава захапіла выразнай пластычнасцю, арыгінальнасцю кампазіцыі іканаграфічна знаёмых вобразаў, высокай выканаўчай тэхнікай. Найбольшае ўражанне і ўсхваляванасць думак абудзілі сюжэты. Тут сапраўдная міні-партрэтная галерэя каралёў, патрыяэтаў, герояў, святаў і святароў Польшчы ад Сьвятога Казіміра да Казіміра Сьвёнтака: Ягелоны і Вазы, Касьцюшка і Пілсудзкі, Лелевель і Рэйтан. А яшчэ і падзеі - Канстытуцыя 3 Траўня, падзел Польшчы, паўстанні, Катынь...

Кожны медаль - старонка польскай гісторыі, на якой мае вочы няўмысна знаходзяцца радкі пра Беларусь... Усю моц сваю Ягелоны ўбіралі ад беларуска-літоўскіх каранёў. Сьвяты Казімір, унук Ягайлы, патрон Беларусі і Літвы, скончыў сваё зямное жыццё ў Гарадзенскім замку. Тадэвуша Касьцюшку нарадзіла і выхавала беларуская зямля. Яўхім Лелевель дапамог нашаму славуце паэту Адаму Міцкевічу ўсвядоміць нашай "дзяржавы гістарычны ўзлёт". Тадэвуш Рэйтан для кожнага беларуса - узор сумленьня і патрыятызму для нацыі. А крыж над Катыню ахіляе і прах беларусаў.

Сімвалічна ўспрымаецца адзін з апошніх медалёў выставы, які прысьвечаны кардыналу Казіміру Сьвёнтаку, у жыцці якога адбіўся пакутніцкі лёс касьцёлу і яго адраджэньне на Беларусі, што падкрэсьлівае выява Менскай Катэдры на рэверсе, - якой яна была і неўзабаве зноў паўстане. І надпісы на беларускай і лацінскай мовах.

Кожная постаць, прадстаўленая на медалях, адыграла значную ролю ў справе выхавання і загартоўкі нацыянальнай годнасьці палякаў. Сёньня мы, беларусы, разумеем - гэтыя постаці і для нас крыніца гонару і патрыятызму. Дзіўна, некалькі народаў сілкуюцца духоўнай спадчынай адных і тых жа асобаў, але ад гэтага постаці не здрабнелі, наадварот, сталі больш велічнымі. Дык гэта ж ня дзіўна, гэта натуральна!

Невялікая выстава і колькі пачуцьцяў, асацыяцыяў. У ёй гісторыя суседа і наша гісторыя, - паглядзіце, падумайце, упэўніцеся.

Т.КАВЕЦКАЯ.

УЛАДЗІМІР ПАНЦЯЛЕЕЎ:

“МАЁ ЖЫЦЦЁ ТРЫМАЕЦЦА НА ТРОХ КІТАХ...”

Кожная неардынарная падзея ў культурным жыцці Беларусі набывае неадназначны розгалас як у сродках масавай інфармацыі, так і ў літаратурна-мастацкіх колах. Калі стваралася новая грамадзкая арганізацыя - Беларуска-Акадэмія выяўленчага мастацтва - дык, як заўсёды, знайшліся гарацыя прыхільнікі і недаверлівыя песімісты. Але першыя акцыі Акадэміі засьведчылі пра яе жыццяздольнасьць і персьпектыўнасьць.

3 гэтай нагоды карэспандэнт “ПАГОЊІ” сустрэўся з пакуль адзіным на Гарадзеншчыне сапраўдным членам Беларуска-Акадэміі выяўленчага мастацтва - скульптарам Уладзімірам Панцялеевым.

- Спдар Уладзімір, ці рыхтаваліся вы стаць акадэмікам?

- На мяне гэты ганаровы тытул зваліўся, як сьнег на галаву. Я і не рыхтаваўся, і не спадзяваўся, што стану акадэмікам у 38 гадоў! Але, безумоўна, рады, бо запрашаюць у акадэмію ня кожнага. На Гарадзеншчыне ёсць яшчэ вартыя гэтага высокага званьня мастакі. Дарэчы, у чэрвені адбудзецца конкурс на вакантныя пасады акадэмікаў.

- Быць сапраўдным членам Беларуска-Акадэміі выяўленчага мастацтва і

РЭСПУБЛІКАНСКІ ФОТАПЛЕНЭР У ГОРАДНІ

3-4 траўня ў Горадні і яго навакольні прыходзіў і Рэспубліканскі фотапленэр “Я бачу гэты сьвет па-свойму”, арганізаваны абласным цэнтрам тэхнічнай творчасьці навучэнцаў і Гарадзенскім Маладзёжным фотаклубам “МІГ” імя Юрыя Слабажаніна.

Для ўдзелу ў фотапленэры прыехалі лепшыя фотаматары і фотамастакі з Менску, Магілёва, Гомеля і Ліды.

Мэта пленэру - паказаць навакольны сьвет незвычайна, самабытна. Тым самым зьдзівіць будучага гледача, навучыць яго ўспрымаць штодзённае жыццё па-іншаму, творча.

У ліпені будуць падведзены вынікі і Рэспубліканскага фотапленэру, журы назаве пераможцаў. А экспазіцыю па выніках пленэру пабачаць жыхары сталіцы і ўсіх абласных цэнтраў рэспублікі.

Віталь НІКАНОВІЧ.

КРЫМІНАЛ

ПЯРУН НЕ З УСІМІ ЖАРТУЕ

Першы вясновы пярун і навалыніца ня ўсім прыносяць радасьць. Згодна з народнай прыкметай, калі пачынаецца першая навалыніца, трэба выйсці на двор і перакінуць праз плечы цэглу. Добра з гэтай нагоды яшчэ і выпіць кілішак гарэлкі. Ня тоё, каб гэта было абавязковым, але...

1 траўня, маланка запаліла дом па вул.Пышкі, 5 у Горадні. Пажарныя прыбылі своечасова на чатырох машынах і загасілі полымя. Дом абгарэў, але застаўся цэлым. Па папярэдніх дадзеных, маланка ўдарыла ў слуп ЛЭП, ад гэтага запалілася праводка, ад яе - драўляная столь і дах.

Адзін з суседзяў пагарэльца ў гэты час прыняў усе меры народнай перасцярогі, нават з перакручваньнем кілішкаў. Пярун завітаў і ў яго хату, аднак толькі пажартаваў: скокнуў іскрай паміж разеткаю і батарэяй і самастойна заставіў працаваць электразапальнічку на кухні. Восі і ня вер у забабоны.

С.С.

ЯЎКА З ПАКАЯНЬНЕМ

Пачаўся дачны сезон і, што можа быць лепш, як пасядзець вечарам на прыродзе, пагутарыць з суседам.

У той вечар на дачы, што пад “Азотам” у Гарадзенскім раёне сусед з суседам ціха вярталі. размову “падтрымлівала” бутэлька гарэлкі. Нехта нешта ня тоё сказаў, узнікла сварка. Амаль 70-гадовы пенсіянер, які прыйшоў у госьці, схпіўся за нож... Гаспадар хаты ад атрыманых траўмаў на месцы памёр. А на другі дзень пенсіянер прыйшоў у міліцыю і ўсё расказаў.

Г.ХАЛЯНКОЎ.

прэстыжна і, напэўна, выгадна?

- Калі стваралася акадэмія, дык не дзеля асабістай выгады яе арганізатары, а каб мастакі мелі мажлівасьць займацца творчасьцю. А чыстая творчасьць у наш час - вялікая раскоша. Але без яе няма сапраўднага мастацтва. Таму акадэмія паклікана захоўваць і разьвіваць той творчы патэнцыял, які мы маем сёньня. Нездарма абраны тры прыярытэты накірункі дзейнасьці: выхаваўча-педагагічны, выставачны і навукова-дасьледчы. Што тычыцца прэстыжу, дык сярод абраных акадэмікаў - найбольш вядомыя ў Беларусі і за яе межамі майстры. Усе яны члены Саюзу беларускіх мастакоў, многія займаюцца выкладчыцкай дзейнасьцю. Таму і ня дзіўна, што на прэзентацыі Акадэміі трое іхніх студэнтаў адзначаны прэміямі.

- А як з арганізацыяй выставаў?

- Раз у год будзе ладзіцца супольная выстава ў Нацыянальнай галерэі (колішні Палац мастацтваў), на якой кожны акадэмік павінен прэзэнтаваць сваю найлепшую працу году. Вядома, будзе аказвацца дапамога ў ладжаньні выставы і таленавітай моладзі.

- Вы шмат часу надавалі ўвасабленьню постацяў вядомых дзеячаў беларускай культуры, зрабілі партрэты Максіма Багдановіча, Францішка Багушэвіча, надмагільля маці Багдановіча, памятную дошку прафесару Міхасю Ткачэву. Але мне даводзілася чуць і крытычныя выказваньні пра вашыя творы.

- Да крытыкі я стаўлюся нармальна. У адрозьненне ад некаторых мастакоў, ніколі не крыўдую на журналістаў і мастацтвазнаўцаў, тым больш на людзей, далёкіх ад мастацтва. Так, напрыклад, крытыкавалі помнік на магіле маці Максіма Багдановіча, нават абвінавацілі ў зьдзеку з хрысьціянскай сімволікі. Але гэты

А ВЫ БАЧЫЛІ ЧЫНОЎНІКАЎ У СПАРТЫЎНЫХ ТРУСАХ?

На травень запланаваная футбольная сустрэчка паміж... уладамі Горадні і Беластока. Папярэдняя дамова аб гэтай гульні была

КАМУ ПЕРАМОГА, КАМУ СТРЫТБОЛ

На святаваньне Дня перамогі гарадзенскія ўлады выдаткавалі каля 20 мільёнаў рублёў.

Грошы пойдучы на правядзеньне 8 траўня ўрачыстага паседжаньня прадстаўнікоў працоўных калектываў і святачнага канцэрту, а таксама на арганізацыю мітыngu-рэквіюму і марша-параду духавых аркестраў, якія адбудуцца на наступны дзень.

На 9 траўня гарадзенскія ўладамі запланавана і свята вулічнага баскетболу, больш вядомага пад назвай стрытбол.

В.М.

ДАВАЙ, ЗАПАЛІМ, ТАВАРЫШ...

Месцам, дзе ў Горадні можна набыць цыгарэты па самых таных цэнах, зьяўляецца Скідзельскі рынак. Праўда, апошнія некалькі дзён зьменшыўся асартымент тытунёвых вырабаў. На гэта паўплывалі два фактары: з пачатку траўня ўрад краіны забараніў увоз цыгарэт без акцызных квіткаў, наклееных пад поліэтыленавай абалонкай, а таксама новыя правілы мытнага афармленьня грузаў і ўзмацненьне барацьбы з кантрабандай.

Зараз на рынку цэны наступныя:

“Астра” (вытв.Гарадзенскай тытунёвай фабрыкі) - 2 000 рублёў,
“Гродна” - 2 500 рублёў,
“Бонд”, “Саюз-Апалон” - 5 500 рублёў,
“L&M” - 6 500 рублёў,
“Магна” - 5 000 рублёў,
“Прэзідэнт” - 5 500 рублёў,
“Голдэн Амерыкэн” - 8 000 рублёў.

У іншых месцах, дзе адбываецца гандаль цыгарэтамі з рук, цэны могуць быць на 500 - 1 500 рублёў вышэй.

Сяргей САМАСЕЙ.

помнік, між іншым, вытрымаў, калі пад час моцнай буры на яго звалілася моцнае дрэва. А суседнія помнікі паразьбіваліся. Многія папракаюць, што мала прац прадаю за мяжу. Прабачце, а што застанеца ў нас на Беларусі? Тым больш, беларуская тэматыка ў маёй творчасьці галоўная, і я з задавальненьнем выконваю заказы, зьвязаныя з аичиннай гісторыяй і культурай, бо гэта наша спадчына. Напрыклад, мае мемарыяльныя дошкі паўстанцам Кастусю Каліноўскаму і Тадэвушу Касьцюшкі паказваюць у тэлеперадачы “Гісторыя Беларусі”.

- Падазраю, што і зараз у вашай майстэрні нараджаецца нешта, зьвязанае з нашым слаўным мінулым...

- Так. Зараз я працую над памятным знакам нашай зямлячцы - паэтцы Алаізе Пашкевіч (Цётцы). У Новым Двары, дзе пахавана Цётка, стаіць адно гранітны крыж, і амаль ніхто ня ведае, што там ляжыць Цётка. Дык вось трэба зрабіць своеасаблівы куточак з прыродных матэрыялаў, каб упрыгожыць месца, дзе пахавана вядомая паэтка...

У наступным годзе плануем правесці дзеве персанальныя - у Горадні і ў Магілёве, - ды прыняць удзел разам з сябрамі Юрам Якавенкам, Валянцінай Шобай і Уладзімірам Голубам у самай адказнай выставе, якая адбудзецца ў Нацыянальным Мастацкім музэі ў Менску.

- А як цячэ асабістае жыццё ў вольны час? Кажуць, Панцялееў - заўзяты рыбак?

- У творцы складана вызначыць вольны час. Маё асабістае жыццё трымаецца на трох кітах: сям'я, мастацтва і рыбалка. Вельмі цяжка ўсё гэта збалансаваць. Тым больш, мая жонка Валя Шоба - таксама мастачка, і ёй, акрамя хатніх клопатаў, патрэбны час на творчасьць. А што я заўзяты рыбак, дык гэта праўда. Мы з сябрамі стварылі элітарны клуб аматараў сьпінінгу і нахлысту, езьдзім на Кольскую паўвыспу на ліцэнзійную поўлю ласоса. Я сьню і мару, што некалі зачэплю такую рыбіну, якую сам ня здолею выцягнуць з вады.

Гутарыў Ігар ГАНДЛЕЎСКІ.
ФОТА Я.ВАНЮКЕВІЧА.

В.АНИМУЦКІ.

НАШ КАЛЯНДАР

10 траўня

1299 г. Скончыў жыццёвы шлях Даўмонт, князь Нальччанскі і Пскоўскі, бацька Давыда Гарадзенскага.

1797 г. Нарадзіўся Дамінік Стафановіч, музыкант, педагог, дырыжор, пачынальнік беларускага піанізму.

11 траўня

1788 г. У маёнтку Пацейкі (на Наваградчыне) у сям'і уніяцкага святагара нарадзіўся Міхал Ачапоўскі, знакаміты вучоны-аграном, глебазнавец, асьветнік.

1885 г. У Карэлічах нарадзіўся Іцхак Кацнельсон, вядомы яўрэйскі пісьменьнік.

12 траўня

1905 г. У вёсцы Байдашы (Ваўкавыскі раён) нарадзіўся Язэп Найдзюк-Александровіч, публіцыст, гісторык, сьлінны грамадзкі дзеяч.

1917 г. У Ялце пасьля працяглай хваробы памёр Максім Багдановіч, класік беларускай і сусьветнай літаратуры.

14 траўня

1613 Мясцэчка Жыровічы атрымала Магдэбургскае права.

15 траўня

1916 г. У вёсцы Заполье (Наваградзкі раён) нарадзіўся Ніна Тарас, вядомая паэтка і перакладчыца.

16 траўня

1950 г. У Горадні нарадзіўся Вольга Корбут, славетная гімнастка, чэмпіёнка Мюнхэнскай і Манрэальскай алімпіады. Падрыхтаваў Уладзімір ХІЛЬМАНОВІЧ.

<p>ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА</p> <p>ПАГОЊА</p> <p>Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд «Бацькаўшчына»</p> <p>Рэгістрацыйны нумар 465</p> <p>Падпісы індэкс 63124</p>	<p>Адрас рэдакцыі:</p> <p>230023, г. Горадня, вул. Дамініканская, 1</p> <p>Т (0152) 45-35-61, 45-29-96</p> <p>Е-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by</p> <p>FREESPACE BBS 0152-45-37-14</p>	<p>Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасьць за пасьпяхі і няўдзячнасьці фактаў, іх меркаваньні не абавязкова адлюстроўваюць погляды рэдакцыі.</p> <p>Адказнасьць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.</p> <p>Гарадзенская абласная ўзброеная друкарня</p> <p>230023, г. Горадня, вул. Паліграфістая, 4</p> <p>Заказ 1561. Наклад 12 900</p> <p>Нумар падпісаны да друку ў 16.00, 07.03.96</p>	<p>Рэдактар</p> <p>Мікола</p> <p>Маркевіч</p>
--	---	--	---